

ZAKON

O PROIZVODNJI I PROMETU NAORUŽANJA I VOJNE OPREME

I. UVODNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se proizvodnja naoružanja i vojne opreme u miru i uslovima ratnog i vanrednog stanja kao delatnost od strateškog interesa, strano ulaganje u proizvodnju naoružanja i vojne opreme, izdavanje dozvole i ovlašćenja nadležnih organa, planiranje mera industrijske bezbednosti, obezbeđenja kapaciteta, mera bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite životne sredine i zaštite od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme, propisuju uslovi i postupci kojima se formira grupacija Odbrambena industrija Srbije, postupci privatizacije proizvođača naoružanja i vojne opreme, prava i obaveze proizvođača, ocenjivanje usaglašenosti sa standardima i tehničkim propisima, promet i transport naoružanja i vojne opreme u zemlji, kao i druga pitanja od značaja za proizvodnju i promet naoružanja i vojne opreme.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na proizvodnju i promet sportskog i lovačkog oružja i municije, privrednih eksploziva, protivgradnih raketa i sredstava za vatromete.

Cilj zakona

Član 2.

Cilj ovog zakona je kontrola i unapređenje oblasti proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme radi ostvarivanja i zaštite odbrambenih, bezbednosnih, ekonomskih i spoljnopolitičkih interesa Republike Srbije, njenog međunarodnog kredibiliteta i integriteta, kao i razvoj i unapređenje odbrambene tehnološke i industrijske baze Republike Srbije.

Značenje pojedinih pojmova

Član 3.

Pojedini pojmovi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) **naoružanje i vojna oprema** su ubojna, borbena i tehnička sredstva utvrđena Nacionalnom kontrolnom listom naoružanja i vojne opreme i druge stvari, objekti i oprema posebno izrađeni ili prilagođeni za vojnu namenu;

2) **proizvodnja naoružanja i vojne opreme** je delatnost od strateškog interesa za Republiku Srbiju koja obuhvata: istraživanje i razvoj naoružanja i vojne opreme; razvoj i osvajanje odbrambenih tehnologija; izradu, ispitivanje, remont i usavršavanje naoružanja i vojne opreme; demilitarizaciju i utilizaciju naoružanja i vojne opreme, izgradnju i opremanje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i izradu tehničke dokumentacije;

3) **proizvođač naoružanja i vojne opreme** je pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji upisano u Registar pravnih lica ovlašćenih za obavljanje poslova proizvodnje naoružanja i vojne opreme;

4) **kooperant proizvođača naoružanja i vojne opreme** je pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji koje na osnovu ugovora o kooperaciji za potrebe

proizvođača naoružanja i vojne opreme vrši delatnost proizvodnje podsklopova i delova naoružanja i vojne opreme čiji obim i složenost ne zahteva posedovanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, a u izuzetnim slučajevima, kooperant proizvođača naoružanja i vojne opreme može biti i pravno lice sa sedištem van teritorije Republike Srbije;

5) **usluge u oblasti proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme** su prateće specifične aktivnosti (intelektualne, umetničke, stručne, zanatske i dr.) koje za potrebe proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme pružaju pravna ili fizička lica sa sedištem ili prebivalištem u Republici Srbiji, a u izuzetnim slučajevima, usluge u oblasti proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme mogu pružati pravna ili fizička lica sa sedištem ili prebivalištem van teritorije Republike Srbije;

6) **vršilac usluge** je pravno ili fizičko lice koje za potrebe proizvođača naoružanja i vojne opreme vrši usluge u oblasti proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme;

7) **strani ulagač** je fizičko lice koje nije državljanin Republike Srbije i strano pravno lice (pravno lice sa sedištem van teritorije Republike Srbije i pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji, a u većinskom je stranom vlasništvu);

8) **strano ulaganje u proizvodnju naoružanja i vojne opreme** je ulaganje kapitala koje vrši strani ulagač osnivanjem privrednog društva za proizvodnju naoružanja i vojne opreme samostalno, sa drugim domaćim ili stranim pravnim ili fizičkim licem ili sa Republikom Srbijom, dokapitalizacijom proizvođača naoružanja i vojne opreme ili kupovinom kapitala proizvođača naoružanja i vojne opreme;

9) **kapaciteti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme** su objekti, laboratorije, posebno uređen prostor, specijalni alati i probor, proizvodna, merna i druga oprema namenjeni za istraživanje, razvoj, ispitivanje, izradu, remont, čuvanje i skladištenje naoružanja i vojne opreme na koje se primenjuju posebna pravila postupanja i raspolaganja u miru, ratnom i vanrednom stanju;

10) **remont naoružanja i vojne opreme** je delatnost koja obuhvata preventivno i korektivno održavanje naoružanja i vojne opreme različitog nivoa i obima zahvata i njihove kombinacije;

11) **usavršavanje naoružanja i vojne opreme** je delatnost kojom se unapređuju karakteristike naoružanja i vojne opreme, a obuhvata modernizaciju, modifikaciju i adaptaciju;

12) **demilitarizacija** je delatnost kojom se naoružanje i vojna oprema onesposobljava za svrhu kojoj je bilo izvorno namenjeno, radi daljeg korišćenja u civilne svrhe ili potpunog uništenja, a obuhvata dekomponovanje naoružanja i vojne opreme, transport, skladištenje, prebrojavanje, postupke trajne deformacije i uništavanje naoružanja i vojne opreme i njegovih komponenata;

13) **utilizacija** je delatnost kojom se naoružanje i vojna oprema iz primarnog oblika delaboracijom i specijalnim tehnološkim postupkom prevodi u drugi oblik naoružanja i vojne opreme;

14) **industrijska bezbednost proizvodnje naoružanja i vojne opreme** je sistem bezbednosno-zaštitnih mera i postupaka kojima se ispunjavaju organizacioni i tehnički uslovi za čuvanje tehničke dokumentacije za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i drugih tajnih podataka i sprečava uništenje ili oštećenje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, ugrožavanje bezbednosti ljudskih resursa, uništenje, oštećenje ili otuđenje naoružanja i vojne opreme i tehničke dokumentacije za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i odavanje tajnih podataka o proizvodnji naoružanja i vojne opreme;

15) **bezbednost i zdravlje na radu, zaštita životne sredine i zaštita od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme** je sistem mera i postupaka kojima se obezbeđuju bezbednost i zdravlje na radu, zaštita životne sredine, zaštita od požara i eksplozija, procena rizika u proizvodnji naoružanja i vojne opreme i drugi zakonom propisani uslovi;

16) **obezbeđenje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme** je sistem mera i postupaka kojima se obezbeđuju materijalni, kadrovski i drugi uslovi za proizvodnju naoružanja i vojne opreme;

17) **ratne materijalne rezerve za proizvodnju naoružanja i vojne opreme** su alati, sirovine, repromaterijal, proizvodne mašine, delovi, sklopovi i podsklopovi potrebni za organizovanje proizvodnje naoružanja i vojne opreme u ratnom i vanrednom stanju;

18) **tehnička dokumentacija za proizvodnju naoružanja i vojne opreme** jesu konstrukciona i tehnološka dokumentacija, dokumentacija za softver, konstrukciona dokumentacija za specijalne alate, tehnološke procedure i instrukcije, propisi o kvalitetu proizvoda, dokumentacija za ispitivanje naoružanja i vojne opreme, dokumentacija za upotrebu i održavanje sredstava, tehnički uslovi za modifikaciju, remontna dokumentacija, tablice gađanja, standardi, dokumentacija za kodifikaciju, metrologiju i druga dokumentacija za proizvodnju naoružanja i vojne opreme;

19) **dokumentacija za izgradnju i opremanje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme** je dokumentacija za projektovanje i izvođenje radova na izgradnji i opremanju infrastrukturnih objekata za proizvodnju naoružanja i vojne opreme;

20) **potvrda o kontroli usaglašenosti naoružanja i vojne opreme** je zapis o kvalitetu kojim se potvrđuje da je naoružanje i vojna oprema izrađeno u skladu sa propisanom tehničkom dokumentacijom za proizvodnju naoružanja i vojne opreme;

21) **dokaz o usaglašenosti sa zahtevima kvaliteta naoružanja i vojne opreme** je zapis kojim se potvrđuje da naoružanje i vojna oprema zadovoljava definisane taktičko-tehničke zahteve i koji se donosi na osnovu izveštaja o ispitivanju;

22) **promet naoružanja i vojne opreme u zemlji** je kupovina i prodaja naoružanja i vojne opreme u zemlji, kupovina radi prodaje naoružanja i vojne opreme u zemlji i inostranstvu i poslovi u vezi sa tom kupovinom, prodajom i kupovinom radi prodaje naoružanja i vojne opreme;

23) **transport naoružanja i vojne opreme** je kopneni, vodni i vazdušni prevoz uključujući i kombinovani prevoz naoružanja i vojne opreme na teritoriji Republike Srbije.

Vrste naoružanja i vojne opreme

Član 4.

Naoružanje i vojna oprema, u smislu ovog zakona jesu:

1) vatreno oružje za vojnu namenu zaključno sa kalibrom 15 mm (pištolji, revolveri, automati, puške, puškomitraljezi i mitraljezi);

2) vatreno oružje za vojnu namenu kalibra iznad 15 mm (bacači granata, minobacači, lanseri raketa i lansirne cevi, topovi, haubice i druga sredstva posebno konstruisana za vojnu namenu);

3) delovi, sklopovi i oprema za naoružanje i vojnu opremu iz tač. 1) i 2) ovog stava (cevi, zatvarači, mehanizmi za okidanje, sanduci cevi, mehanizmi za pokretanje cevi, uređaji za uvođenje municije u cev, lafeti ili platforme za ugradnju

oružja, osmatračke i nišanske sprave, elementi sistema za upravljanje vatrom i druga sredstva posebno konstruisana za vojnu namenu);

4) municija, bombe, mine, torpeda, rakete i projektili posebno konstruisani za vojnu namenu, kao i delovi i sklopovi za ova sredstva;

5) baruti, eksplozivi, pirotehnički materijal i uređaji, raketna goriva i drugi inicijalni elementi koji se ugrađuju u sredstva iz tačke 4) ovog stava ili se samostalno koriste za vojnu namenu;

6) borbena vozila (tenkovi, oklopni transporteri, borbena vozila pešadije i druga sredstva posebno konstruisana za vojnu namenu);

7) vazduhoplovi za vojnu namenu (avioni, helikopteri, bespilotne i druge letelice);

8) plovila za vojnu namenu (čamci, brodovi, podmornice i druga sredstva posebno konstruisana za vojnu namenu);

9) sredstva telekomunikacije i kriptozastite posebno konstruisana za vojnu namenu;

10) elektronska oprema i njene komponente posebno konstruisane za vojnu namenu (sredstva za elektronska i protivielektronska dejstva, radari i druga sredstva posebno konstruisana za vojnu namenu);

11) sredstva za zaštitu od dejstva nuklearnih, hemijskih i bioloških sredstava, sredstva za detekciju, dozimetriju i identifikaciju za vojnu namenu;

12) oprema za balističku zaštitu (oklopne ploče, šlemovi, pancirna odeća, balističke ploče za pancirnu odeću i druga sredstva posebno konstruisana za vojnu namenu);

13) hladno oružje za vojnu namenu (sablje, bajoneti, samostreli, lukovi i strele, borbeni noževi i druga sredstva posebno konstruisana za vojnu namenu);

14) specijalizovana oprema za vojnu obuku ili simulaciju vojnih scenarija;

15) tehnička dokumentacija za proizvodnju naoružanja i vojne opreme;

16) softver specijalno projektovan za vojnu namenu;

17) pogonska i druga sredstva specijalno projektovana za eksploataciju i održavanje naoružanja i vojne opreme iz tač. 1), 2), 4), 6), 7) i 8) ovog stava;

18) druga sredstva i njihove komponente posebno konstruisane za vojnu namenu koja su obuhvaćena Nacionalnom kontrolnom listom naoružanja i vojne opreme, a nisu navedena u tač. 1)–17) ovog stava, osim sredstava i njihovih komponenata koja su propisana drugim zakonom;

19) kapaciteti i sredstva za proizvodnju naoružanja i vojne opreme iz tač. 1)–18) ovog stava;

20) sredstva za vojnu namenu koja se koriste za upotrebu, rukovanje, čuvanje, skladištenje i održavanje naoružanja i vojne opreme iz tač. 1)–18) ovog stava.

II. PROIZVODNJA NAORUŽANJA I VOJNE OPREME U MIRU

Proizvodnja naoružanja i vojne opreme u miru za potrebe organa, organizacija i pravnih lica u zemlji

Član 5.

Proizvodnja naoružanja i vojne opreme u miru za potrebe organa, organizacija i pravnih lica u zemlji vrši se radi dostizanja sposobnosti Vojske Srbije i drugih snaga odbrane, a na osnovu opredeljenja iskazanih u Dugoročnom planu razvoja sistema odbrane Republike Srbije i planovima opremanja.

Član 6.

Proizvodnja naoružanja i vojne opreme za potrebe Ministarstva odbrane, ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove i službi bezbednosti vrši se na osnovu ugovora koje ta ministarstva i službe zaključuju sa proizvođačima.

Član 7.

Proizvodnja naoružanja i vojne opreme za potrebe drugih državnih organa i organizacija, privrednih društava i drugih pravnih lica radi obavljanja poslova iz njihove nadležnosti, odnosno njihove delatnosti vrši se na osnovu ugovora koje ti pravni subjekti zaključuje sa proizvođačima.

Proizvodnja naoružanja i vojne opreme za potrebe izvoza

Član 8.

Proizvodnja naoružanja i vojne opreme za potrebe izvoza vrši se na osnovu planova proizvodnje za potrebe izvoza i/ili ugovora zaključenog između proizvođača naoružanja i vojne opreme i stranog kupca.

Ugovor o proizvodnji naoružanja i vojne opreme za potrebe izvoza, osim stranog kupca iz stava 1. ovog člana, sa proizvođačem može zaključiti i pravno lice upisano u Registar lica ovlašćenih za obavljanje poslova izvoza i uvoza naoružanja i vojne opreme, pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći.

Član 9.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme koji koristi tehničku dokumentaciju u svojini Republike Srbije u obavezi je da izvrši naknadu po osnovu ekonomskog iskorišćavanja (rojaliti) za naoružanje i vojnu opremu proizvedenu za potrebe izvoza.

Visina naknade iz stava 1. ovog člana utvrđuje se ugovorom između proizvođača naoružanja i vojne opreme i ovlašćenog organa nosioca prava svojine na tehničku dokumentaciju za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Osnovni kriterijumi za utvrđivanje visine naknade jesu obim, složenost i nivo tehnološke razvijenosti naoružanja i vojne opreme.

Prihod ostvaren po osnovu naknade iz stava 1. ovog člana ima karakter sopstvenog prihoda u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje budžetski sistem.

Strano ulaganje u proizvodnju naoružanja i vojne opreme

Član 10.

Stranom ulagaču može se odobriti ulaganje u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Stranom ulagaču može se odobriti ulaganje u kapital osnivanjem privrednog društva za proizvodnju naoružanja i vojne opreme samostalno, sa drugim domaćim ili stranim pravnim ili fizičkim licem ili sa Republikom Srbijom, dokapitalizacijom

proizvođača naoružanja i vojne opreme i kupovinom kapitala proizvođača naoružanja i vojne opreme.

Strani ulagač u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme i zakonski zastupnik stranog ulagača ne može biti pravno ili fizičko lice koje je:

1) pod restriktivnim merama Ujedinjenih nacija ili Evropske unije ili kažnjeno pred nadležnim organima članica Ujedinjenih nacija ili Evropske unije zbog nezakonitog postupanja u oblasti proizvodnje, uvoza i izvoza naoružanja i vojne opreme u poslednjih deset godina;

2) kažnjeno pred nadležnim organima u Republici Srbiji zbog nezakonitog postupanja u oblasti proizvodnje, uvoza i izvoza naoružanja i vojne opreme u poslednjih deset godina.

Član 11.

Pravno lice u kome je strani ulagač većinski vlasnik može da bude upisano u Registar pravnih lica ovlašćenih za obavljanje poslova proizvodnje naoružanja i vojne opreme ako ispunjava sve uslove propisane odredbama ovog zakona.

Član 12.

Strani ulagač u obavezi je da podnese Ministarstvu odbrane zahtev za pribavljanje saglasnosti za ulaganje kapitala.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana, strani ulagač dostavlja elaborat o stranom ulaganju.

Elaborat o stranom ulaganju, naročito, sadrži:

1) podatke o stranom ulagaču (pravno ili fizičko lice, struktura kapitala, pretežna delatnost, ostvareni poslovni rezultati u prethodne tri godine, iskustva i proizvodne mogućnosti u oblasti koja je predmet ulaganja i dr.);

2) odluku skupštine pravnog lica kojom se prihvata strano ulaganje (ukoliko se radi o kupovini kapitala ili dokapitalizaciji tog pravnog lica) ili odluku o zajedničkom ulaganju sa stranim ulagačem (ukoliko se radi o osnivanju zajedničkog pravnog lica za proizvodnju naoružanja i vojne opreme);

3) podatke o planiranom stranom ulaganju u pogledu:

(1) izbora načina ulaganja iz člana 10. stav 2. ovog zakona,

(2) vrednosti ulaganja, načina obezbeđenja ulaganja i garancija, obima i načina finansiranja tekućeg poslovanja,

(3) ciljnih tržišta i planova izvoza,

(4) planiranog proizvodnog programa i obima proizvodnje,

(5) primene novih tehnologija i dogradnje ili izgradnje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme,

(6) načina obezbeđenja sirovina i poluproizvoda,

(7) prava intelektualne svojine koja su predmet ulaganja,

(8) programa zaštite životne sredine kojim se garantuje da će primenjene tehnologije u proizvodnji naoružanja i vojne opreme ispunjavati zahteve za zaštitom životne sredine u skladu sa zakonom.

Član 13.

Strano ulaganje mora biti usklađeno sa odbrambenim, bezbednosnim i spoljnopolitičkim interesima Republike Srbije.

Ministarstvo odbrane u postupku odlučivanja po zahtevu iz člana 12. stav 1. ovog zakona pribavlja mišljenja resornih ministarstava i bezbednosnih službi, analizira uticaj stranog ulaganja na odbranu, razvoj odbrambene tehnološke i industrijske baze Republike Srbije i njen izvozni potencijal, zaštitu zdravlja ljudi, životnu sredinu, nacionalnu i javnu bezbednost Republike Srbije i u skladu s tim priprema predlog odluke.

Zahtev iz člana 12. stav 1. ovog zakona odbija se ako strano ulaganje može imati štetne posledice po odbranu, nacionalnu i javnu bezbednost, zaštitu zdravlja ljudi i životnu sredinu.

Vlada na predlog Ministarstva odbrane donosi odluku o prihvatanju ili odbijanju zahteva stranog ulagača iz člana 12. stav 1. ovog zakona u roku od 120 dana od dana prijema zahteva.

Registar proizvođača

Član 14.

Proizvodnjom naoružanja i vojne opreme u miru može se baviti pravno lice kome je izdata dozvola za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Pravno lice iz stava 1. ovog člana može biti:

- 1) privredno društvo osnovano u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva;
- 2) javno preduzeće i društvo kapitala osnovano u skladu sa zakonom kojim se uređuju javna preduzeća;
- 3) visokoškolska ustanova osnovana u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje;
- 4) institut osnovan u skladu sa zakonom kojim se uređuje naučnoistraživačka delatnost.

Pravno lice iz stava 1. ovog člana upisuje se u Registar pravnih lica ovlašćenih za obavljanje poslova proizvodnje naoružanja i vojne opreme (u daljem tekstu: Registar proizvođača).

Registar proizvođača vodi se u elektronskom obliku i javno je dostupan preko internet stranice Ministarstva odbrane.

U Registar proizvođača unose se sledeći podaci: naziv, sedište, poreski identifikacioni broj i matični broj pravnog lica, klasifikacija delatnosti, broj i datum rešenja o izdavanju dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, period na koji je dozvola izdata i rok važenja dozvole.

Način upisa i vođenja Registra proizvođača propisuje ministar odbrane.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, proizvodnjom naoružanja i vojne opreme mogu se baviti i ustanove Ministarstva odbrane i ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove i organizacione celine bezbednosnih službi u skladu sa odlukom tih organa i bezbednosnih službi.

Zakonski zastupnik proizvođača naoružanja i vojne opreme

Član 15.

Zakonski zastupnik proizvođača naoružanja i vojne opreme mora biti državljanin Republike Srbije sa prebivalištem na teritoriji Republike Srbije.

III. IZDAVANJE DOZVOLE ZA PROIZVODNJU NAORUŽANJA I VOJNE OPREME

Dozvola za proizvodnju naoružanja i vojne opreme

Član 16.

Dozvolu za proizvodnju naoružanja i vojne opreme izdaje Ministarstvo odbrane sa rokom važenja do pet godina.

Dozvola za proizvodnju naoružanja i vojne opreme može se produžiti nakon isteka roka iz stava 1. ovog člana.

Uslovi za izdavanje dozvole

Član 17.

Dozvolu za proizvodnju naoružanja i vojne opreme može dobiti pravno lice koje je podnelo zahtev za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i ispunjava uslove u pogledu kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, tehničke, tehnološke i kadrovske osposobljenosti, sposobnosti za obezbeđenje kvaliteta naoružanja i vojne opreme, industrijske bezbednosti, bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite životne sredine i zaštite od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme.

Kriterijumi za ocenu ispunjenosti uslova za proizvodnju naoružanja i vojne opreme

Član 18.

Kriterijumima za ocenu ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, naročito, se vrednuje:

1) značaj proizvodnje naoružanja i vojne opreme sa aspekta potreba odbrane (značaj proizvoda i kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme);

2) zastupljenost proizvodnje naoružanja i vojne opreme u ukupnoj proizvodnji pravnog lica;

3) stanje rezultata poslovanja pravnog lica;

4) stanje i planovi razvoja, rasta ili izgradnje:

(1) kapital (visina, struktura i dr.),

(2) kapaciteti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme (kapacitet objekata i proizvodne oprema, njihova starost, svojina, postojanje založnog prava i dr.),

(3) kadrovska struktura (prosečna starost, zastupljenost proizvodnog i inženjerskog kadra, zastupljenost stalno zaposlenih u odnosu na ukupan broj zaposlenih lica i kompetentnost, sertifikat za pristup tajnim podacima),

(4) industrijska bezbednost proizvodnje naoružanja i vojne opreme,

(5) sposobnost za obezbeđenje bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite životne sredine i zaštite od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme,

(6) sposobnost za obezbeđenje kvaliteta naoružanja i vojne opreme,

(7) sposobnost za istraživanje i razvoj (ulaganje u istraživanje i razvoj, zastupljenost proizvoda iz sopstvenog, zajedničkog ili tuđeg razvoja, zastupljenost kadra koji se bavi razvojem u strukturi kadra),

(8) sposobnost za obezbeđenje sirovina i poluproizvoda (autonomnost lanaca snabdevanja, zavisnost od uvoza i značaj sa aspekta proizvodnje strateških sirovina),

(9) tehnologije i tehnička dokumentacija za proizvodnju naoružanja i vojne opreme (sopstvena, licencna i dr.).

Ocena stepena ispunjenosti uslova za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u skladu sa Kriterijumima iz stava 1. ovog člana osnov je za određivanje roka važenja dozvole iz člana 16. ovog zakona.

Kriterijume za ocenu ispunjenosti uslova za proizvodnju naoružanja i vojne opreme propisuje ministar odbrane.

Zahtev za izdavanje dozvole

Član 19.

Uz zahtev za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme pravno lice prilaže:

- 1) osnivački akt;
- 2) statut (ukoliko postoji obaveza po zakonu);
- 3) izjavu o prihvatanju nadzora nad proizvodnjom naoružanja i vojne opreme;
- 4) pregled naoružanja i vojne opreme proizvedene po prethodno izdatim dozvolama za proizvodnju, ako ih je bilo, i izjava o svojini nad tehničkom dokumentacijom za proizvodnju naoružanja i vojne opreme;
- 5) predlog proizvodnog programa za period od pet godina;
- 6) finansijske pokazatelje o poslovanju pravnog lica u prethodne tri godine;
- 7) elaborat o unutrašnjoj organizaciji, broju i strukturi zaposlenih i projekciji zapošljavanja;
- 8) elaborat o postojećim i planiranim kapacitetima, tehničkoj i tehnološkoj sposobnosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme;
- 9) dokument o sposobnosti za obezbeđenje kvaliteta naoružanja i vojne opreme;
- 10) plan industrijske bezbednosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme;
- 11) sertifikat za pristup tajnim podacima;
- 12) dokaz o izvršenoj uplati republičke administrativne takse.

Zakonski zastupnik pravnog lica potpisuje i overava pečatom pravnog lica izjave iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana.

Pravno lice koje je osnovano u periodu kraćem od tri godine prilaže finansijske pokazatelje o poslovanju iz stava 1. tačka 6) ovog člana za period u kojem je bilo u obavezi da ih izrađuje po zakonu.

Ako pravno lice koje podnese zahtev za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme iz člana 19. stav 1. ovog zakona ne izjavi da će samo pribaviti dokaze, Ministarstvo odbrane je u obavezi da pribavi:

- 1) dokaz o državljanstvu i mestu prebivališta zakonskog zastupnika;
- 2) dokaz da zakonski zastupnik nije osuđivan na kaznu zatvora od najmanje šest meseci, odnosno da mu nije izrečena mera bezbednosti ili zaštitna mera zabrane vršenja delatnosti, kao i da se protiv njega ne vodi krivični postupak za krivična dela protiv života i tela, sloboda i prava čoveka i građanina, javnog reda i mira, polne slobode, imovine, privrede, opšte sigurnosti ljudi i imovine, bezbednosti računarskih podataka, ustavnog uređenja i bezbednosti Republike Srbije, državnih

organa, pravosuđa, pravnog saobraćaja, službene dužnosti, čovečnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom, Vojske Srbije, prava po osnovu rada, prava intelektualne svojine i životne sredine;

3) druge podatke o svim onim činjenicama o kojima službenu evidenciju vodi drugi državni organ, a koje su od značaja za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Član 20.

Pravno lice koje je podnelo zahtev za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u oblasti demilitarizacije i utilizacije naoružanja i vojne opreme dužno je da priloži i elaborat o ispunjenosti uslova za demilitarizaciju i utilizaciju naoružanja i vojne opreme.

Elaborat o ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana, naročito, sadrži procedure za sprovođenje demilitarizacije i utilizacije naoružanja i vojne opreme na bezbedan i ekološki prihvatljiv način.

Odlučivanje po zahtevu za izdavanje dozvole

Član 21.

Ministarstvo odbrane u obavezi je da u roku od 60 dana od dana podnošenja zahteva za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme donese rešenje kojim odlučuje o podnetom zahtevu.

Podnosiocu zahteva koji je uz zahtev priložio potrebne dokaze iz čl. 19. i 20. ovog zakona i kod koga je utvrđeno da su ispunjeni svi uslovi iz člana 17. ovog zakona Ministarstvo odbrane donosi rešenje o izdavanju dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Rok važenja dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme utvrđuje se na osnovu ocene ispunjenosti uslova za proizvodnju naoružanja i vojne opreme iz člana 18. ovog zakona.

Član 22.

Ako podnosilac zahteva ne dostavi uredan zahtev, a u ostavljenom roku od 30 dana ne otkloni utvrđene nedostatke Ministarstvo odbrane donosi rešenje o odbacivanju zahteva za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Ako podnosilac zahteva ne ispunji neki od uslova iz člana 17. ovog zakona, a u ostavljenom roku od 90 dana ne otkloni utvrđene nedostatke, Ministarstvo odbrane donosi rešenje o odbijanju zahteva za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Ponovni zahtev za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme pravno lice može podneti najranije šest meseci od dana donošenja rešenja o odbacivanju ili odbijanju zahteva.

Član 23.

Ministarstvo odbrane u postupku odlučivanja po zahtevu za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme može zatražiti mišljenje drugih državnih organa.

Ako se na instaliranim kapacitetima za proizvodnju naoružanja i vojne opreme proizvodi sportsko i lovačko oružje i municija, privredni eksplozivi, protivgradne rakete i sredstva za vatromete, Ministarstvo odbrane u postupku odlučivanja po zahtevu za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme angažuje odgovorno lice iz ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Član 24.

Ministarstvo odbrane donosi rešenje o oduzimanju dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme ako se utvrdi:

- 1) da je izdata na osnovu neistinitih podataka;
- 2) da je došlo do promena kod proizvođača naoružanja i vojne opreme kojima se krše odredbe ovog zakona, drugih zakona i propisa koje mogu negativno da utiču na bezbednosne i odbrambene interese Republike Srbije;
- 3) da proizvođač naoružanja i vojne opreme sprečava vršenje nadzora;
- 4) da proizvođač naoružanja i vojne opreme nije, u za to utvrđenom roku, otklonio nepravilnosti ili nezakonitosti utvrđene prilikom vršenja nadzora;
- 5) da je nad proizvođačem naoružanja i vojne opreme pokrenut stečajni postupak;
- 6) da je proizvođač naoružanja i vojne opreme izgubio proizvodnu sposobnost.

Član 25.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme kojem je na osnovu člana 24. ovog zakona oduzeta dozvola za proizvodnju naoružanja i vojne opreme može podneti zahtev za ponovno izdavanje dozvole po isteku roka od jedne godine od dana donošenja rešenja o oduzimanju dozvole.

Konačnost rešenja

Član 26.

Rešenje iz čl. 21, 22. i 24. ovog zakona konačno je.

Evidencija o izdatim i oduzetim dozvolama za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, odbačenim i odbijenim zahtevima za izdavanje dozvole i izvršenom nadzoru

Član 27.

Evidencija o izdatim i oduzetim dozvolama za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, odbačenim i odbijenim zahtevima za izdavanje dozvole i izvršenom nadzoru vodi se u Ministarstvu odbrane.

Evidencija iz stava 1. ovog člana, naročito, sadrži:

- 1) redni broj upisa;
- 2) broj i datum upisa;
- 3) vrstu upisa (zahtev ili dopuna zahteva za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, zahtev za proširenje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, nalog ovlašćenog lica za vršenje nadzora i dr.);
- 4) podatke o pravnom ili fizičkom licu (proizvođač naoružanja i vojne opreme, kooperant, vršilac usluge naziv, sedište ili prebivalište poreski identifikacioni broj i matični broj);
- 5) vrsta rešenja (rešenje o izdavanju dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, rešenje o izdavanju dozvole za proširenje proizvodnje naoružanja i vojne opreme, rešenje o oduzimanju dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, rešenje o odbacivanju zahteva za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, rešenje o odbijanju zahteva za izdavanje dozvole za

proizvodnju naoružanja i vojne opreme, rešenje o zabrani zaključenja ugovora sa kooperantom proizvođača naoružanja i vojne opreme i vršiocem usluga za potrebe proizvođača naoružanja i vojne opreme i dr.;

- 6) broj i datum rešenja;
- 7) period izdavanja dozvole, oduzimanja dozvole i zabrane vršenja usluga;
- 8) ključne razloge za izdavanje dozvole, oduzimanje dozvole, odbacivanje zahteva, odbijanje zahteva, za zabranu zaključenja ugovora i dr.;
- 9) oblast proizvodnje naoružanja i vojne opreme iz člana 3. stav 1. tačka 2) ovog zakona;
- 10) klasifikaciju ekonomskih aktivnosti pravnog lica;
- 11) vrste naoružanja i vojne opreme iz člana 4. ovog zakona.

Obrazac dozvole i način vođenja evidencija

Član 28.

Ministar odbrane propisuje način izdavanja i izgled obrasca dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i način vođenja Evidencije o izdatim i oduzetim dozvolama za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, odbačenim i odbijenim zahtevima za izdavanje dozvole i izvršenom nadzoru.

Godišnji izveštaj

Član 29.

Ministarstvo odbrane dostavlja Odboru za odbranu i unutrašnje poslove Narodne skupštine Republike Srbije Godišnji izveštaj sa pregledom rešenja o izdatim i oduzetim dozvolama za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, o zabrani zaključenja ugovora sa kooperantom proizvođača naoružanja i vojne opreme i vršiocem usluga za potrebe proizvođača naoružanja i vojne opreme i o odbačenim i odbijenim zahtevima za izdavanje dozvole.

Godišnji izveštaj iz stava 1. ovog člana dostavlja se do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu.

IV. INDUSTRIJSKA BEZBEDNOST, OBEZBEĐENJE KAPACITETA, BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU, ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE I ZAŠTITA OD POŽARA U PROIZVODNJI NAORUŽANJA I VOJNE OPREME

Plan industrijske bezbednosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme

Član 30.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme u obavezi je da ima i sprovodi Plan industrijske bezbednosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

Plan industrijske bezbednosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme sadrži:

- 1) procenu ugroženosti kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme od različitih oblika spoljnih uticaja;
- 2) mere bezbednosti i zaštite naoružanja i vojne opreme, kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i tehničke dokumentacije za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i način njihovog sprovođenja;
- 3) mere i postupke koji se preduzimaju u slučaju narušavanja industrijske bezbednosti.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme pribavlja saglasnost Ministarstva odbrane na Plan bezbednosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

Bezbednosna provera lica koja se primaju u radni odnos ili su u radnom odnosu

Član 31.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme vrši prijem lica u radni odnos na osnovu opštih uslova o zasnivanju radnog odnosa i posebnih uslova u pogledu bezbednosti ljudi i imovine.

Radna mesta na kojima se obavljaju poslovi i zadaci sa posebnim uslovima iz stava 1. ovog člana utvrđuju se opštim aktom proizvođača naoružanja i vojne opreme.

Član 32.

Lice koje se prima u radni odnos ili je u radnom odnosu kod proizvođača naoružanja i vojne opreme na radnom mestu na kojem se obavljaju poslovi i zadaci iz člana 31. stav 2. ovog zakona podleže:

- 1) odgovarajućoj bezbednosnoj proveru ako ima mogućnost pristupa tajnim podacima;
- 2) osnovnoj bezbednosnoj proveru u skladu sa zakonom koji uređuje tajnost podataka, ako obavlja poslove i zadatke koji podrazumevaju rad sa ubojnim sredstvima i opasnim materijama.

Evidencija o kapacitetima za proizvodnju naoružanja i vojne opreme

Član 33.

Ministarstvo odbrane vodi Evidenciju o kapacitetima za proizvodnju naoružanja i vojne opreme na osnovu podataka iz člana 19. stav 1. tačka 8) ovog zakona.

Evidencija iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o:

- 1) objektima, laboratorijama i posebno uređenom prostoru namenjenim za istraživanje, razvoj, ispitivanje, izradu i remont naoružanja i vojne opreme;
- 2) objektima i posebno uređenom prostoru namenjenim za čuvanje i skladištenje naoružanja i vojne opreme;
- 3) specijalnom alatu i priboru, proizvodnoj, mernoj i drugoj opremi namenjenim za istraživanje, razvoj, ispitivanje, izradu, remont, čuvanje i skladištenje naoružanja i vojne opreme.

Tajni podaci u vezi sa proizvodnjom naoružanja i vojne opreme

Član 34.

Tajnim podacima u vezi sa proizvodnjom naoružanja i vojne opreme smatraju se:

- 1) tehnička dokumentacija za proizvodnju naoružanja i vojne opreme za potrebe Vojske Srbije i drugih snaga odbrane;
- 2) podaci iz Evidencije o kapacitetima za proizvodnju naoružanja i vojne opreme iz člana 33. ovog zakona.
- 3) podaci o planovima proizvodnje naoružanja i vojne opreme za potrebe Vojske Srbije i drugih snaga odbrane i podaci o njihovoj realizaciji;

4) podaci o formiranju, prostornom razmeštaju, korišćenju i obnavljanju ratnih materijalnih rezervi za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

5) podaci o vojno-ekonomskoj, naučno-tehničkoj i drugoj saradnji Vojske Srbije i drugih snaga odbrane sa stranim partnerima.

Tajni podaci iz stava 1. ovog člana ne mogu se učiniti dostupnim neovlašćenim licima ili prodati trećim licima bez prethodne saglasnosti Ministarstva odbrane.

Bezbednost i zdravlje na radu, zaštita životne sredine i zaštita od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme

Član 35.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme u obavezi je da ima Elaborat o bezbednosti i zdravlju na radu, zaštiti životne sredine i zaštiti od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme i da sprovodi mere i postupke bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite životne sredine i zaštite od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme.

Elaborat iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) pravilnik o bezbednosti i zdravlju na radu ili kolektivni ugovor;
- 2) akt o proceni rizika na radnom mestu i u radnoj okolini;
- 3) program zaštite životne sredine;
- 4) plan zaštite od požara i saglasnost ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove u skladu sa zakonom;
- 5) plan zaštite i spasavanja u slučaju vanredne situacije.

Obezbeđenje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme

Član 36.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme u obavezi je da ima Elaborat o postojećim i planiranim kapacitetima, tehničkoj i tehnološkoj osposobljenosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, da ga na godišnjem nivou ažurira i dostavlja nadležnoj organizacionoj jedinici Ministarstva odbrane.

Elaborat o postojećim i planiranim kapacitetima, tehničkoj i tehnološkoj osposobljenosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, naročito, sadrži podatke o:

- 1) stanju i planu izgradnje objekata, laboratorija i posebno uređenih prostora namenjenih za istraživanje, razvoj, ispitivanje, izradu i remont naoružanja i vojne opreme;
- 2) stanju i planu pribavljanja specijalnih alata i pribora, proizvodne, merne i druge opreme i tehničke dokumentacije za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u miru, ratnom i vanrednom stanju;
- 3) stanju i planu izgradnje magacina za čuvanje i skladištenje proizvedenog naoružanja i vojne opreme, repromaterijala, sirovina i eksplozivnih i zapaljivih materija;
- 4) stanju i planu obezbeđenja sirovina i repromaterijala za potrebe proizvodnje naoružanja i vojne opreme u miru, ratnom i vanrednom stanju.

Član 37.

Za potrebe proizvodnje naoružanja i vojne opreme radi opremanja Vojske Srbije, Ministarstvo odbrane može pribavljati:

- 1) specijalne alate i pribore, proizvodnu, mernu i drugu opremu namenjenu za istraživanje, razvoj, ispitivanje, izradu i remont naoružanja i vojne opreme;
- 2) tehničku dokumentaciju za proizvodnju naoružanja i vojne opreme;
- 3) usluge obuke i transfera tehnologije.

Sredstva, tehnička dokumentacija i usluge iz stava 1. ovog člana mogu se dati na korišćenje ili ustupiti proizvođaču naoružanja i vojne opreme uz naknadu ili bez naknade u skladu sa ugovorom.

Član 38.

Sredstva i tehnička dokumentacija iz člana 37. stav 1. tač. 1) i 2) ovog zakona u svojini su Republike Srbije i smatraju se sredstvima za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Način evidentiranja i raspolaganja sredstvima za proizvodnju naoružanja i vojne opreme iz stava 1. ovog člana propisuje ministar odbrane.

V. GRUPACIJA ODBRAMBENA INDUSTRIJA SRBIJE**Formiranje, pripadnost, način upravljanja i druga pitanja od značaja za rad i funkcionisanje grupacije Odbrambena industrija Srbije****Član 39.**

Proizvođač naoružanja i vojne opreme čiji je većinski osnovni kapital državni ili društveni pripada grupaciji Odbrambena industrija Srbije (u daljem tekstu: Grupacija) pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Pod državnim kapitalom, u smislu ovog zakona, podrazumeva se kapital Republike Srbije, organa i organizacija i javnih preduzeća koje je osnovala Republika Srbija.

Ministarstvo odbrane ostvaruje upravljačka prava nad državnim kapitalom kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji pripada Grupaciji.

Uslove i način formiranja, pripadnost, način upravljanja i druga pitanja od značaja za rad i funkcionisanje Grupacije na predlog Ministarstva odbrane propisuje Vlada.

Strano ulaganje u proizvođača naoružanja i vojne opreme koji pripada Grupaciji**Član 40.**

Strano ulaganje u proizvođača naoružanja i vojne opreme koji pripada Grupaciji može biti do 49% vrednosti kapitala, pri čemu jedan strani ulagač ne može imati više od 15% učešća u kapitalu.

Strano ulaganje u proizvodnju naoružanja i vojne opreme koje se realizuje osnivanjem novog pravnog lica u zajedničkom vlasništvu stranog ulagača i Republike Srbije ili proizvođača koji pripada Grupaciji može biti do 49% vrednosti kapitala.

Za strano ulaganje iz st. 1. i 2. ovog člana, Vlada, na predlog Ministarstva odbrane, donosi odluku o načinu izbora i uslovima koje mora da ispuni strani ulagač.

Razvoj kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme Republike Srbije

Član 41.

Vlada, na predlog Ministarstva odbrane, u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donosi:

- 1) Program razvoja kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme koji pripadaju proizvođačima naoružanja i vojne opreme iz člana 39. ovog zakona;
- 2) Program razvoja odbrambene tehnološke i industrijske baze Republike Srbije.

Programi iz stava 1. ovog člana donose se na period od pet godina, a revidiraju svake druge godine. U pripremi predloga programa, Ministarstvo odbrane pribavlja saglasnost ministarstva nadležnog za poslove privrede i ministarstva nadležnog za poslove nauke i tehnološkog razvoja.

Bezbednosna i kontraobaveštajna zaštita

Član 42.

U bezbednosnoj i kontraobaveštajnoj zaštiti proizvodnje naoružanja i vojne opreme koju proizvođači iz Grupacije realizuju za potrebe Ministarstva odbrane učestvuje i Vojnobezbednosna agencija u skladu sa zakonima koji uređuju položaj Vojnobezbednosne agencije u sistemu bezbednosti Republike Srbije.

VI. PRIVATIZACIJA PROIZVOĐAČA NAORUŽANJA I VOJNE OPREME

Postupak privatizacije proizvođača naoružanja i vojne opreme

Član 43.

Postupak privatizacije državnog kapitala kod proizvođača naoružanja i vojne opreme pokreće se inicijativom Vlade, na predlog Ministarstva odbrane.

Inicijativu za pokretanje postupka privatizacije Vlada dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove privrede u roku od pet dana od dana donošenja inicijative.

Na osnovu inicijative iz stava 1. ovog člana, postupak privatizacije sprovodi se u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje privatizacija, uz ograničenje u pogledu sticanja kapitala od strane stranog ulagača predviđeno članom 40. ovog zakona.

Preuzimanje vlasničkih prava na društvenom kapitalu i privatizacija kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji pripada Grupaciji

Član 44.

Proizvođaču naoružanja i vojne opreme koji pripada Grupaciji i posluje društvenim kapitalom, Republika Srbija u skladu sa aktom Vlade preuzima vlasnička prava na društvenom kapitalu u roku od 120 dana od dana donošenja akta Vlade iz člana 39. stav 4. ovog zakona.

Republika Srbija u obavezi je da obezbedi sredstva proizvođaču naoružanja i vojne opreme iz stava 1. ovog člana za unapređenje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u skladu sa Programom iz člana 41. stav 1. tačka 1) ovog zakona, bez naknade i minimalno u visini procenjene vrednosti društvenog kapitala u skladu sa bilansnim mogućnostima budžeta Republike Srbije.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme iz stava 1. ovog člana u obavezi je da izvrši popis i procenu fer tržišne vrednosti celokupne imovine i obaveza i kapitala sa stanjem na dan 31. decembra poslednje poslovne godine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i međunarodnim računovodstvenim standardima u roku od 45 dana od dana donošenja akta Vlade iz člana 39. stav 4. ovog zakona.

Na osnovu podataka o procenjenoj vrednosti društvenog kapitala Vlada, na predlog Ministarstva odbrane, donosi akt iz stava 1. ovog člana kojim se utvrđuje visina sredstava koje Republika Srbija obezbeđuje za unapređenje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u skladu sa bilansnim mogućnostima budžeta Republike Srbije.

Postupak privatizacija državnog kapitala pribavljenog u skladu sa stavom 1. ovog člana pokreće se inicijativom Vlade, na predlog Ministarstva odbrane, u roku od 10 godina od dana preuzimanja vlasničkih prava na društvenom kapitalu.

Vlada, u roku od 90 dana od dana donošenja akta iz člana 39. stav 4. ovog zakona, donosi odluku na osnovu koje će državni poverioci, u smislu zakona kojim se uređuje privatizacija, konvertovati potraživanja po osnovu glavnice sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine i otpisati dug po osnovu kamata proizvođaču naoružanja i vojne opreme koji pripada Grupaciji.

Privatizacije društvenog kapitala kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji ne pripada Grupaciji

Član 45.

Ministarstvo odbrane je u obavezi da, najkasnije u roku od 18 meseci od dana donošenja akta Vlade iz člana 39. stav 4. ovog zakona, pokrene inicijativu prema ministarstvu nadležnom za poslove privrede za privatizaciju društvenog kapitala kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji ne pripada Grupaciji.

Na osnovu inicijative iz stava 1. ovog člana, postupak privatizacije sprovodi se u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje privatizacija.

Ako se inicijativa za privatizaciju društvenog kapitala kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji ne pripada Grupaciji ne pokrene u roku od 18 meseci društveni kapital se prenosi na Akcionarski fond.

VII. PRAVA I OBAVEZE PROIZVOĐAČA NAORUŽANJA I VOJNE OPREME

Ugovor o kooperaciji

Član 46.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme može na osnovu zaključenog ugovora o kooperaciji preneti deo svojih prava i obaveza za proizvodnju naoružanja i vojne opreme na kooperante i vršioca usluga u zemlji i inostranstvu.

Ugovor o kooperaciji iz stava 1. ovog člana sadrži odredbe o zaštiti tajnosti podataka ako se proizvodnja naoružanja i vojne opreme vrši za potrebe Vojske Srbije i drugih snaga odbrane i zaštiti intelektualne svojine u vlasništvu Republike Srbije, ako se intelektualna svojina u vlasništvu Republike Srbije koristi u realizaciji ugovora.

Za vreme trajanja ugovora o kooperaciji, proizvođač naoružanja i vojne opreme iz stava 1. ovog člana ima pravo i obavezu da kontroliše izvršenje prenetih obaveza za proizvodnju naoružanja i vojne opreme kod kooperanta i vršioca usluga.

Ministarstvo odbrane ima pravo i obavezu da kontroliše kooperanta i vršioca usluga u zemlji u delu prenetih prava i obaveza za proizvodnju naoružanja i vojne opreme iz stava 1. ovog člana.

Čuvanje naoružanja i vojne opreme i tehničke dokumentacije

Član 47.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme u obavezi je da čuva naoružanje i vojnu opremu i tehničku dokumentaciju za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i da preduzme mere na sprečavanju njihovog nestanka, oštećenja ili neovlašćenog korišćenja.

Obaveze iz stava 1. ovog člana odnose se i na kooperanta i vršioca usluga.

U slučaju nestanka, oštećenja ili neovlašćenog korišćenja naoružanja i vojne opreme i tehničke dokumentacije za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, proizvođač naoružanja i vojne opreme, kooperant i vršilac usluga u obavezi je da odmah o tome obavesti Ministarstvo odbrane i druge nadležne državne organe.

Održavanje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme

Član 48.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme koji pripada Grupaciji u obavezi je da održava proizvodnu sposobnost za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u obimu i na način utvrđen programima iz člana 41. stav 1. ovog zakona.

Ministarstvo odbrane može, na osnovu Programa iz člana 41. stav 1. tačka 2) ovog zakona, potpisati ugovor kojim se utvrđuju obim i uslovi za održavanje proizvodne sposobnosti proizvođača naoružanja i vojne opreme koji ne pripada Grupaciji.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme koji izgubi proizvodnu sposobnost iz razloga koji se nisu mogli predvideti u obavezi je da o tome bez odlaganja obavesti Ministarstvo odbrane.

U slučaju iz stava 3. ovog člana, Ministarstvo odbrane proizvođaču naoružanja i vojne opreme koji pripada Grupaciji može da odobri preorijentaciju proizvodnje na druge programe ili, izuzetno, ako je to u odbrambenom interesu Republike Srbije, može da ugovori finansiranje troškova održavanja kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u skladu sa bilansnim mogućnostima budžeta Republike Srbije.

Promena namene kapaciteta kod proizvođača naoružanja i vojne opreme

Član 49.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme može izvršiti promenu namene proizvodnih i tehnoloških celina u kapacitetima za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, statusne promene i promene pravne forme, po prethodno dobijenom odobrenju Ministarstva odbrane.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme u obavezi je da nakon izvršene promene iz stava 1. ovog člana obavesti Ministarstvo odbrane u roku od 15 dana od dana nastanka promene.

Promena vlasničke strukture

Član 50.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme koji pripada Grupaciji ne može da pokrene postupak promene vlasničke strukture bez prethodne saglasnosti Ministarstva odbrane.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme koji ne pripada Grupaciji ne može da pokrene postupak promene vlasničke strukture po osnovu stranog ulaganja bez prethodno pribavljene odluke Vlade iz člana 13. stav 4. ovog zakona.

Prinudno izvršenje, otuđenje i uništenje

Član 51.

Predmet prinudnog izvršenja kod proizvođača naoružanja i vojne opreme ne mogu biti: naoružanje i vojna oprema; kapaciteti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme; tehnička dokumentacija za proizvodnju naoružanja i vojne opreme; dokumentacija za izgradnju i opremanje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme; novčana sredstva, poluproizvodi, reprodukcioni materijal i sirovine obezbeđene za proizvodnju naoružanja i vojne opreme za potrebe Vojske Srbije i drugih snaga odbrane, kao i drugi kapaciteti proizvođača naoružanja i vojne opreme predviđeni programima iz člana 41. ovog zakona.

Član 52.

Sredstva i tehnička dokumentacije iz člana 37. stav 1. tač. 1) i 2) ovog zakona ne mogu se otuđiti ili uništiti bez saglasnosti Ministarstva odbrane, ne može se nad njima steći pravo svojine održajem, niti se može zasnovati drugo sredstvo stvarnog obezbeđenja.

Čuvanje konstrukcione i remontne dokumentacije

Član 53.

Konstrukcionu i remontnu dokumentaciju koja je u svojini Republike Srbije, odnosno koja je nastala u Ministarstvu odbrane čuva Ministarstvo odbrane.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme u obavezi je da čuva konstrukcionu i remontnu dokumentaciju za proizvodnju naoružanja i vojne opreme prema kojoj se izrađuje ili remontuje naoružanje i vojna oprema za potrebe Vojske Srbije i drugih snaga odbrane.

Način čuvanja i overe konstrukcione i remontne dokumentacije iz st. 1. i 2. ovog člana opisuje ministar odbrane.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme ne može vršiti izmenu i dopunu konstrukcione i remontne dokumentacije u svojini Republike Srbije, njeno ustupanje trećim licima i korišćenje za dalji razvoj naoružanja i vojne opreme bez prethodne saglasnosti Ministarstva odbrane.

Bitne promene podataka

Član 54.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme u obavezi je da pisanim putem obavesti Ministarstvo odbrane o svim bitnim promenama podataka koji su dostavljeni prilikom podnošenja zahteva za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme iz čl. 19. i 20. ovog zakona, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana nastanka promene.

Dokumentacija i standardi za obavljanje proizvodnje naoružanja i vojne opreme

Član 55.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme obavlja proizvodnju naoružanja i vojne opreme prema tehničkoj dokumentaciji za proizvodnju konkretnog naoružanja i vojne opreme, standardima odbrane i drugim važećim standardima koji se primenjuju u proizvodnji naoružanja i vojne opreme, a nisu obuhvaćeni standardima odbrane.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, naoružanje i vojna oprema za potrebe izvoza može se proizvoditi prema tehničkoj dokumentaciji stranog kupca, kao i tehničkoj dokumentaciji i standardima usaglašenim sa stranim kupcem.

Proizvodnja naoružanja i vojne opreme za potrebe izvoza iz stava 2. ovog člana mora zadovoljiti zahteve bezbednosti za proizvodnju i rukovanje naoružanjem i vojnom opremom.

Nanošenje oznake na naoružanje i vojnu opremu

Član 56.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme u obavezi je da izvrši nanošenje oznake na naoružanje i vojnu opremu prema tehničkoj dokumentaciji i standardima iz člana 55. ovog zakona.

Oznaka iz stava 1. ovog člana mora da bude vidljiva, lako prepoznatljiva, čitljiva i otporna tokom životnog veka proizvedenog naoružanja i vojne opreme.

Evidencija naoružanja i vojne opreme

Član 57.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme u obavezi je da vodi i trajno čuva evidenciju proizvedenog naoružanja i vojne opreme koja sadrži podatke o: vrsti, količini, serijskim brojevima, oznakama serija, kupcima i datumima isporuka, kao i drugim podacima neophodnim za jednoznačnu identifikaciju.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme nad kojim je sproveden postupak stečaja ili likvidacije u obavezi je da evidenciju iz stava 1. ovog člana preda Ministarstvu odbrane.

Na zahtev nadležnog državnog organa, proizvođač naoružanja i vojne opreme u obavezi je da omogući pristup podacima iz stava 1. ovog člana uz prethodno pribavljeno odobrenje Ministarstva odbrane.

VIII. UTVRĐIVANJE I OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI U PROIZVODNJI NAORUŽANJA I VOJNE OPREME

Usaglašenost naoružanja i vojne opreme sa standardima i tehničkim propisima

Član 58.

Utvrđivanje i ocenjivanje usaglašenosti naoružanja i vojne opreme sa standardima i tehničkim propisima i zahtevima definisanim ugovorom za potrebe opremanja Vojske Srbije i drugih snaga odbrane sprovodi Ministarstvo odbrane preko organizacione jedinice nadležne za obezbeđenje kvaliteta.

Usaglašenost sistema menadžmenta i procesa

Član 59.

Utvrđivanje i ocenjivanje usaglašenosti sistema menadžmenta i procesa proizvodnje naoružanja i vojne opreme sprovodi Ministarstvo odbrane preko organizacione jedinica za obezbeđenje kvaliteta ili telo za ocenjivanje usaglašenosti akreditovano od strane Akreditacionog tela Srbije.

Potvrda o kontroli usaglašenosti izrađenog naoružanja i vojne opreme

Član 60.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme u obavezi je da pribavi Potvrdu o kontroli usaglašenosti naoružanja i vojne opreme koja se izrađuje za potrebe Ministarstva odbrane.

Potvrda iz stava 1. ovog člana pribavlja se od Ministarstva odbrane preko organizacione jedinice nadležne za obezbeđenje kvaliteta.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme u obavezi je da pribavi Potvrdu o kontroli usaglašenosti naoružanja i vojne opreme koja se izrađuje za potrebe ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, službi bezbednosti, drugog državnog organa i organizacije od Ministarstva odbrane ili drugog organa nadležnog za obezbeđenje kvaliteta.

Dokaz o usaglašenosti sa zahtevima kvaliteta izrađenog naoružanja i vojne opreme

Član 61.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme u obavezi je da pored potvrde iz člana 60. ovog zakona pribavi i dokaz o usaglašenosti sa zahtevima kvaliteta naoružanja i vojne opreme koja se izrađuje za potrebe Ministarstva odbrane, ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, službi bezbednosti i drugog državnog organa i organizacije.

Dokaz o usaglašenosti sa zahtevima kvaliteta naoružanja i vojne opreme izdaje nadležni organ Ministarstva odbrane ili nadležni organ drugog državnog organa i organizacije u postupku prvog opremanja ovim naoružanjem i vojnom opremom, na osnovu izveštaja organizacione jedinice Ministarstva odbrane ili organizacione jedinice drugog državnog organa i organizacije u čijoj nadležnosti je ispitivanje naoružanja i vojne opreme.

Akt o utvrđivanju i ocenjivanju usaglašenosti

Član 62.

Način utvrđivanja i ocenjivanja usaglašenosti sistema menadžmenta, procesa proizvodnje naoružanja i vojne opreme i izrađenog naoružanja i vojne opreme na predlog Ministarstva odbrane propisuje Vlada.

IX. PROIZVODNJA NAORUŽANJA I VOJNE OPREME U RATNOM I VANREDNOM STANJU

Pravna lica koja se bave proizvodnjom u ratnom i vanrednom stanju

Član 63.

Pored pravnih lica koja se bave proizvodnjom naoružanja i vojne opreme u miru, u slučaju ratnog i vanrednog stanja, proizvodnjom naoružanja i vojne opreme dužna su da se bave i druga pravna lica od značaja za odbranu koja na predlog Ministarstva odbrane odredi Vlada u skladu sa zakonom kojim se uređuje odbrana.

Ustupanje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme

Član 64.

Za vreme trajanja ratnog i vanrednog stanja, Vlada na predlog Ministarstva odbrane može doneti odluku:

1) da se deo kapaciteta drugog pravnog lica od značaja za odbranu ustupi proizvođaču naoružanja i vojne opreme radi organizovanja proizvodnje naoružanja i vojne opreme u ratnom i vanrednom stanju;

2) da se deo kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, sirovine, reprodukcioni materijal i druga sredstva za rad proizvođača naoružanja i vojne opreme daju drugom pravnom licu od značaja za odbranu radi organizovanja proizvodnje naoružanja i vojne opreme u ratnom i vanrednom stanju.

Ratne materijalne rezerve za proizvodnju naoružanja i vojne opreme

Član 65.

Za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u ratnom i vanrednom stanju obezbeđuju se potrebne ratne materijalne rezerve.

Vlada na predlog Ministarstva odbrane propisuje uslove za formiranje, prostorni razmeštaj, korišćenje i obnavljanje ratnih materijalnih rezervi za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Član 66.

Sredstva za finansiranje ratnih materijalnih rezervi obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije.

X. PROMET NAORUŽANJA I VOJNE OPREME U ZEMLJI

Član 67.

Promet naoružanja i vojne opreme u zemlji vrše organi i organizacije Republike Srbije, proizvođači naoružanja i vojne opreme, kooperanti i vršiocci usluga, pravna lica registrovana za obavljanje poslova uvoza i izvoza naoružanja i vojne opreme, kao i pravna i fizička lica koja se bave prometom oružja i municije u skladu sa zakonom kojim se uređuje oružje i municija na osnovu odobrenja izdatog od ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Član 68.

Promet naoružanja i vojne opreme u zemlji vrši se:

- 1) za potrebe odbrane i bezbednosti;
- 2) za potrebe proizvodnje naoružanja i vojne opreme;
- 3) kupovinom naoružanja i vojne opreme radi prodaje u inostranstvu;
- 4) kupovinom naoružanja i vojne opreme radi prodaje u zemlji;
- 5) za potrebe pružanja usluga privatnog i fizičko-tehničkog obezbeđenja.

Član 69.

Promet naoružanja i vojne opreme u zemlji obuhvata:

- 1) promet naoružanja i vojne opreme proizvedenog u skladu sa odredbama čl. 6–8. ovog zakona;
- 2) promet naoružanja i vojne opreme na korišćenju kod organa i organizacija Republike Srbije;
- 3) promet naoružanja i vojne opreme u skladu sa zakonom kojim se uređuje oružje i municija.

Član 70.

Ministarstvo odbrane, ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove i drugi organi i organizacije Republike Srbije mogu za svoje potrebe kupovati i prodavati naoružanje i vojnu opremu u zemlji i inostranstvu bez posrednika.

Član 71.

Naoružanje i vojna oprema iz člana 70. ovog zakona može se prodati u zemlji proizvođaču tog naoružanja i vojne opreme i pravnim licima ovlašćenim za držanje i korišćenje oružja za službene potrebe i vršenje svoje delatnosti.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, proizvođaču naoružanja i vojne opreme može se prodati naoružanje i vojna oprema na korišćenju koje ne pripada proizvodnom programu proizvođača ukoliko je namenjeno razvoju ili ispitivanju drugih sredstava iz proizvodnog programa.

Član 72.

Pravno lice upisano u Registar lica ovlašćenih za obavljanje poslova izvoza i uvoza naoružanja i vojne opreme, pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći može kupovati naoružanje i vojnu opremu iz člana 70. ovog zakona radi prodaje u inostranstvu.

Kupljeno naoružanje i vojna oprema iz stava 1. ovog člana može biti predmet remonta, usavršavanja, demilitarizacije, utilizacije i drugih delatnosti kojima se menjaju karakteristike naoružanja i vojne opreme što se definiše ugovorom.

Delatnosti iz stava 2. ovog člana mogu da vrše proizvođači naoružanja i vojne opreme i ustanove Ministarstva odbrane, ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove i organizacione celine bezbednosnih službi iz člana 14. stav 7. ovog zakona.

Pravno lice iz stava 1. ovog člana može preuzeti kupljeno naoružanje i vojnu opremu radi prodaje u inostranstvu pod uslovom da je prethodno pribavilo dozvolu za izvoz i odobrenje za transport naoružanja i vojne opreme u skladu sa zakonom.

Član 73.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme u obavezi je da vodi evidenciju o ostvarenom prometu naoružanja i vojne opreme.

Evidencija iz stava 1. ovog člana, naročito, sadrži podatke o:

- 1) rednom broju upisa;
- 2) broju i datumu ugovora;
- 3) vrsti, tipu i serijskom broju naoružanja i vojne opreme koja je premet prometa;
- 4) datumu proizvodnje naoružanja i vojne opreme koja je premet prometa;
- 5) materijalnom dokumentu o primopredaji naoružanja i vojne opreme koja je premet prometa.

XI. TRANSPORT NAORUŽANJA I VOJNE OPREME**Član 74.**

Transport naoružanja i vojne opreme koja je istovremeno i opasan teret, u smislu zakona kojim se uređuje transport opasnog tereta, vrši se u skladu sa odredbama tog zakona.

Transport naoružanja i vojne opreme iz člana 4. stav 1. tač. 1)–11) ovog zakona koja nije opasan teret, osim transporta naoružanja i vojne opreme za potrebe

Ministarstva odbrane i Vojske Srbije, vrši se na osnovu odobrenja ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Ministar nadležan za unutrašnje poslove propisuje način izdavanja odobrenja za transport naoružanja i vojne opreme iz stava 2. ovog člana.

Transport naoružanja i vojne opreme iz člana 4. stav 1. tač. 1)–11) ovog zakona kopnenim i vodnim putem vrši se uz naoružanu pratnju.

XII. DOKUMENTA KOJA NE SADRŽE PODATKE O LIČNOSTI

Član 75.

Zahtev za pribavljanje saglasnosti za ulaganje kapitala iz člana 12. stav 1, Registar proizvođača iz člana 14. stav 4, Kriterijumi za ocenu ispunjenosti uslova za proizvodnju naoružanja i vojne opreme iz člana 18. stav 2, Evidencija o izdatim i oduzetim dozvolama za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, odbačenim i odbijenim zahtevima za izdavanje dozvole i izvršenom nadzoru iz člana 27. stav 1. i Potvrda o kontroli usaglašenosti naoružanja i vojne opreme iz člana 60. stav 1. ovog zakona ne sadrže podatke o ličnosti u smislu zakona kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

XIII. NADZOR

Član 76.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme donetih za izvršenje ovog zakona, kod proizvođača naoružanja i vojne opreme, kooperanta proizvođača naoružanja i vojne opreme i vršioca usluga vrši Ministarstvo odbrane, shodno zakonu kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

XIV. KAZNE NE ODREDBE

Privredni prestupi

Član 77.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme kazniće se novčanom kaznom u visini od 250.000 do 500.000 dinara za privredni prestup, ako ne obavesti Ministarstvo odbrane najkasnije u roku od 15 dana, pisanim putem, o svim bitnim promenama podataka koji su dostavljeni prilikom podnošenja zahteva za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u skladu sa odredbama člana 49 stav 2. i člana 54. ovog zakona.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice proizvođača naoružanja i vojne opreme novčanom kaznom u iznosu od 25.000 do 50.000 dinara.

Član 78.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme kazniće se novčanom kaznom u visini od 500.000 do 750.000 dinara za privredni prestup, ako:

- 1) daje neistinite izjave u postupku izdavanja dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme (član 19);
- 2) izvrši promenu namene proizvodnih i tehnoloških celina u kapacitetima za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, statusne promene i promene pravne forme bez prethodnog odobrenja Ministarstva odbrane (član 49);
- 3) pokrene postupak promene vlasničke strukture bez prethodne saglasnosti Ministarstva odbrane (član 50);

4) ne izvrši nanošenje oznake na naoružanje i vojnu opremu na propisan način (član 56);

5) ne vodi evidenciju proizvedenog naoružanja i vojne opreme koja sadrži podatke o vrsti, količini, serijskim brojevima, oznakama serija, kupcima i datumima isporuka i drugim podacima neophodnim za jednoznačnu identifikaciju i ne čuva je u roku propisanom u skladu sa članom 57. stav 1. ovog zakona.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice proizvođača naoružanja i vojne opreme novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 75.000 dinara.

Član 79.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme kazniće se novčanom kaznom u visini od 250.000 do 1.000.000 dinara za privredni prestup, ako ne sprovodi mere industrijske bezbednosti, bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite životne sredine i zaštite od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme u skladu sa čl. 30 i 35. ovog zakona.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice proizvođača naoružanja i vojne opreme novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 100.000 dinara.

Član 80.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme kazniće se novčanom kaznom u visini od 750.000 do 2.500.000 dinara za privredni prestup, ako:

1) ustupa ili prodaje podatke u vezi sa proizvodnjom naoružanja i vojne opreme koji se smatraju tajnim podacima bez saglasnosti Ministarstva odbrane (član 34);

2) ne preduzme mere na sprečavanju nestanka, oštećenja ili neovlašćenog korišćenja naoružanja i vojne opreme i tehničke dokumentacije za proizvodnju naoružanja i vojne opreme (član 47);

3) izgubi proizvodnu sposobnost zbog namernog činjenja ili ne ispuni obaveze utvrđene programima iz člana 41. stav 1. ovog zakona (član 48);

4) otuđi ili uništi specijalne alate i probore, proizvodnu, mernu i drugu opremu namenjenu za istraživanje, razvoj, ispitivanje, izradu i remont naoružanja i vojne opreme i tehničku dokumentaciju za proizvodnju naoružanja i vojne opreme koje je pribavilo Ministarstvo odbrane ili nad njima zasnuje sredstvo stvarnog obezbeđenja bez saglasnosti Ministarstva odbrane (član 52);

5) ne čuva konstrukcionu i remontnu dokumentaciju za proizvodnju naoružanja i vojne opreme prema kojoj se izrađuje ili remontuje naoružanje i vojna oprema za potrebe Vojske Srbije i drugih snaga odbrane (član 53. stav 2);

6) vrši izmenu i dopunu konstrukcione i remontne dokumentacije za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u svojini Republike Srbije, ustupa je trećim licima koja nisu kooperanti i koristi je za dalji razvoj naoružanja i vojne opreme bez prethodne saglasnosti Ministarstva odbrane (član 53. stav 4).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice proizvođača naoružanja i vojne opreme novčanom kaznom u iznosu od 100.000 do 200.000 dinara.

Član 81.

U slučaju ponovljenog privrednog prestupa iz čl. 77–80. ovog zakona proizvođaču naoružanja i vojne opreme može se uz novčanu kaznu izreći i zaštitna

mera zabrane obavljanja delatnosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme u trajanju od jedne do deset godina, računajući od dana pravnosnažnosti odluke nadležnog organa.

Odgovornom licu proizvođača naoružanja i vojne opreme iz stava 1. ovog člana može se uz novčanu kaznu izreći i zaštitna mera zabrane obavljanja svih poslova u vezi sa proizvodnjom naoružanja i vojne opreme u trajanju od jedne do deset godina, računajući od dana pravnosnažnosti odluke nadležnog organa.

XV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 82.

Pravno lice koje se bavi proizvodnjom naoružanja i vojne opreme u obavezi je da uskladi svoja opšta akta i da podnese zahtev za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u skladu sa članom 19. ovog zakona u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Pravnom lice iz stava 1. ovog člana, koje u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona ne uskladi svoja opšta akta i ne pribavi dozvolu za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u skladu sa odredbama ovog zakona, prestaju da važe prava iz pojedinačnih akata kojim je odobreno obavljanje delatnosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

Član 83.

Podzakonska akta za izvršenje ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 84.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme („Službeni list SRJ”, broj 41/96, „Službeni list SCG”, broj 7/05 – dr. zakon i „Službeni glasnik RS”, broj 85/05 - dr. zakon), osim odredaba čl. 8–10. koje ostaju na snazi do donošenja podzakonskih akata za izvršenje ovog zakona.

Član 85.

Propisi doneti za izvršenje Zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme („Službeni list SRJ”, broj 41/96, „Službeni list SCG”, broj 7/05 – dr. zakon i „Službeni glasnik RS”, broj 85/05 - dr. zakon) nastavljaju da se primenjuju ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona do donošenja propisa za izvršenje ovog zakona.

Član 86.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u odredbama člana 97. stav 1. tač. 4, 6. i 9. Ustava Republike Srbije kojima je, između ostalog, predviđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje odbranu i bezbednost Republike Srbije i njenih građana, sistem u oblasti ekonomskih odnosa sa inostranstvom, kao i proizvodnju, promet i prevoz oružja, otrovnih, zapaljivih, eksplozivnih, radioaktivnih i drugih opasnih materija.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme („Službeni list SRJ”, br. 41/96, „Službeni list SCG”, br. 7/05 – dr. zakon i „Službeni glasnik RS”, br. 85/05 – dr. zakon), donet je 1996. godine kada je i počela njegova primena. Predmetni Zakon je uređivao proizvodnju, promet i prevoz naoružanja i vojne opreme kao delatnost od opšteg interesa, planiranje mera bezbednosti, planiranje proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme, kontrolu kvaliteta proizvodnje naoružanja i vojne opreme i druga pitanja od značaja za proizvodnju, promet i prevoz naoružanja i vojne opreme.

Osnovni razlozi za donošenje novog zakona u ovoj oblasti su uspostavljanje stabilnog kontrolnog mehanizma u proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme, stvaranje pretpostavki za unapređenje oblasti proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme, potpunije definisanje pojmova koji pripadaju kategoriji naoružanje i vojna oprema i njihovo usklađivanje sa propisima EU, definisanje kriterijuma za ocenu ispunjenosti uslova za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, definisanje uslova i postupaka kojima se formira grupacija Odbrambena industrija Srbije, definisanje načina i nivoa stranih ulaganja, privatizacije proizvođača naoružanja i vojne opreme, kao i načina rešavanja društvenog kapitala.

Predlogom zakona unaprediće se normativne pretpostavke za ispunjenje osnovnog cilja - kontrola u oblasti proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme radi ostvarivanja i zaštite odbrambenih, bezbednosnih, ekonomskih i spoljnopolitičkih interesa Republike Srbije, njenog međunarodnog kredibiliteta i integriteta, kao i daljeg razvoja i unapređenja odbrambene tehnološke i industrijske baze Republike Srbije. Donošenje novog zakona će doprineti jačanju mehanizama kontrole u segmentu: planiranja i sprovođenja mera industrijske bezbednosti, obezbeđenja kapaciteta, mera bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite životne sredine i zaštite od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme, prava i obaveza proizvođača, usaglašenosti sa standardima i tehničkim propisima, izdavanja dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme; obezbediće širi obim ovlašćenja nadležnih organa; stvoriće povoljniji ambijent za strana ulaganja i uslove za unapređenje oblasti proizvodnje sa aspekta razvojnih i investicionih ulaganja.

III OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINIH REŠENJA

Članom 1. uređuje se predmet zakona, odnosno definiše primena zakona u oblasti proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme u zemlji. Ovim članom se

naglašava da je proizvodnja naoružanja i vojne opreme delatnost od strateškog interesa i da se odredbe Predloga zakona ne primenjuju na proizvodnju i promet sportskog i lovačkog oružja i municije, privrednih eksploziva, protivgradnih raketa i sredstava za vatromete, što je obaveza ministra nadležnog za unutrašnje poslove da posebnim zakonom uredi pomenutu oblast.

Član 2. definiše cilj koji donošenjem zakona treba da bude realizovan, a to je jača i efikasnija kontrola i unapređenje oblasti proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme radi ostvarivanja i zaštite odbrambenih, bezbednosnih, ekonomskih i spoljnopolitičkih interesa Republike Srbije, njenog međunarodnog kredibiliteta i integriteta, kao i razvoj i unapređenje odbrambene tehnološke i industrijske baze Republike Srbije.

Član 3. sadrži definicije kojima se određuju značenja pojedinih pojmova koji su upotrebljeni u tekstu Predloga zakona. Odredbe ovog člana treba da olakšaju primenu i razumevanje zakona i eliminišu potrebu za naknadnim tumačenjem istog.

Pod pojmom **naoružanje i vojna oprema** obuhvaćena su ubojna, borbena i tehnička sredstva koja su utvrđena Nacionalnom kontrolnom listom naoružanja i vojne opreme, kao i objekti, oprema i druge stvari posebno izrađene ili prilagođene za vojnu namenu. Ova definicija je data u širem kontekstu zbog činjenice da prometu naoružanja i vojne opreme (detaljnija klasifikacija izvršena kroz Nacionalnu kontrolnu listu) prethodi proizvodnja naoružanja i vojne opreme sa svim svojim fazama, uključujući i izgradnju i opremanje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i obezbeđenje tehničke dokumentacije.

U odnosu na raniji zakon, definicijom **proizvodnja naoružanja i vojne opreme** je preciznije dat obuhvat pojma, pa se uvode pored ranije prisutnih pojmova i: osvajanje tehnologija; ispitivanje i usavršavanje naoružanja i vojne opreme; demilitarizacija i utilizacija naoružanja i vojne opreme i izrada tehničke dokumentacije. Ovo je značajno zbog preciznijeg definisanja oblasti i obuhvata u kome se proizvođaču izdaje dozvola za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

U Predlogu zakona, za razliku od prethodnog rešenja, data je definicija kooperanta proizvođača naoružanja i vojne opreme i vršioca usluga.

Kooperant proizvođača naoružanja i vojne opreme može biti pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji koje na osnovu ugovora o kooperaciji, za potrebe proizvođača naoružanja i vojne opreme, vrši delatnost proizvodnje podsklopova i delova naoružanja i vojne opreme, čiji obim i složenost ne zahteva posedovanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Vršilac usluge može biti pravno ili fizičko lice koje za potrebe proizvođača naoružanja i vojne opreme vrši prateće specifične aktivnosti (intelektualne, umetničke, stručne, zanatske i dr.) u oblasti proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme.

Predviđeno je takođe da, u izuzetnim slučajevima, kooperant proizvođača naoružanja i vojne opreme može biti i pravno lice sa sedištem van teritorije Republike Srbije, a vršilac usluga pravno ili fizičko lice sa sedištem ili prebivalištem van teritorije

Republike Srbije. Kooperanti proizvođača naoružanja i vojne opreme i vršioci usluga nisu u režimu izdavanja dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Predlogom zakona je data preciznija podela tri različita sistema koji postoje kod proizvođača naoružanja i vojne opreme: **industrijska bezbednost proizvodnje naoružanja i vojne opreme; bezbednost i zdravlje na radu, zaštita životne sredine i zaštita od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme i obezbeđenje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.**

Predlogom zakona su uvedeni novi pojmovi u delu stranih ulaganja: **strani ulagač i strano ulaganje u proizvodnju naoružanja i vojne opreme.**

Strani ulagač je obuhvatio fizičko lice koje nije državljanin Republike Srbije i strano pravno lice. Pri tome, strano pravno lice može biti pravno lice sa sedištem van teritorije Republike Srbije i pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji koje je u većinskom stranom vlasništvu.

Strano ulaganje u proizvodnju naoružanja i vojne opreme obuhvata **ulaganje kapitala** koje vrši strani ulagač osnivanjem privrednog društva za proizvodnju naoružanja i vojne opreme samostalno, sa drugim domaćim ili stranim pravnim ili fizičkim licem ili sa Republikom Srbijom, **dokapitalizaciju** proizvođača naoružanja i vojne opreme ili **kupovinu kapitala** proizvođača naoružanja i vojne opreme

Takođe, Predlogom zakona su uvedeni novi pojmovi **demilitarizacija** i **utilizacija**. Demilitarizacija, kao delatnost kojom se naoružanje i vojna oprema onesposobljava za svrhu kojoj je bilo izvorno namenjeno, je obuhvatila dva bitna segmenta: dalje korišćenje naoružanja i vojne opreme u civilne svrhe ili njegovo potpuno uništenje.

U odnosu na raniji zakon uvedena je definicija pojma **Tehnička dokumentacija za proizvodnju naoružanja i vojne opreme** i **Dokumentacija za izgradnju i opremanje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.**

Novina u odnosu na prethodno rešenje je **potvrda o kontroli usaglašenosti naoružanja i vojne opreme** koja predstavlja zapis o kvalitetu i **dokaz o usaglašenosti sa zahtevima kvaliteta naoružanja i vojne opreme** kao zapis kojim se potvrđuje da naoružanje i vojna oprema zadovoljava definisane taktičko-tehničke zahteve.

U definiciji pojma **promet naoružanja i vojne opreme u zemlji** pored kupovine i prodaja naoružanja i vojne opreme u zemlji, uvodi se i segment koji obuhvata kupovinu

radi prodaje naoružanja i vojne opreme u zemlji i inostranstvu i poslove u vezi sa tom kupovinom, prodajom i kupovinom radi prodaje naoružanja i vojne opreme.

Član 4. propisuje vrste naoružanja i vojne opreme koje su obuhvaćene pojmom **naoružanje i vojna oprema**. Intencija ovog člana jeste preciznije i sveobuhvatnije razvrstavanje naoružanja i vojne opreme, što će značajno olakšati određivanje kategorija naoružanja i vojne opreme za koje se proizvođaču izdaje dozvola za proizvodnju naoružanja i vojne opreme. Novina u ovom članu je razvrstavanje vatrenog oružja za vojnu namenu na dve kategorije, zaključno sa kalibrom 15 mm i preko tog kalibra, jer su u praksi prisutni projekti istraživanja i razvoja vatrenog oružja

tog kalibra. Takođe, u naoružanje i vojnu namenu su svrstani pogonska i druga sredstva specijalno projektovana za eksploataciju i održavanje pojedinih kategorija naoružanja i vojne opreme, kapaciteti i sredstva za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, kao i sredstva za vojnu namenu koja se koriste za upotrebu, rukovanje, čuvanje, skladištenje i održavanje naoružanja i vojne opreme, što je novina u odnosu na stari Zakon.

Član 5. propisuje da se na osnovu opredeljenja iskazanih u Dugoročnom planu razvoja sistema odbrane Republike Srbije i planovima opremanja vrši proizvodnja naoružanja i vojne opreme u miru za potrebe organa, organizacija i pravnih lica u zemlji radi dostizanja sposobnosti Vojske Srbije i drugih snaga odbrane. U postupku izdavanja dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme jedan od kriterijuma koji će imati poseban značaj pri oceni ispunjenosti uslova za bavljenje proizvodnjom naoružanja i vojne opreme odnosi se na obim i stepen usklađenosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme sa dokumentima strateškog planiranja.

Član 6. propisuje da ministarstva nadležna za odbranu i unutrašnje poslove i službe bezbednosti zaključuju ugovore o proizvodnji naoružanja i vojne opreme sa proizvođačima, bez posredovanja trećih lica.

Član 7. propisuje da se proizvodnja naoružanja i vojne opreme za potrebe drugih državnih organa i organizacija, privrednih društava i drugih pravnih lica radi obavljanja poslova iz njihove nadležnosti, odnosno njihove delatnosti vrši na osnovu ugovora koje navedeni pravni subjekti zaključuje sa proizvođačima.

Član 8. definiše da su planovi proizvodnje za potrebe izvoza i/ili ugovor zaključen između proizvođača naoružanja i vojne opreme i stranog kupca, osnov za vršenje proizvodnje naoružanja i vojne opreme za potrebe izvoza. Takođe, zakon predviđa da, osim proizvođača, ugovor o proizvodnji naoružanja i vojne opreme za potrebe izvoza, može zaključiti i pravno lice upisano u Registar lica ovlašćenih za obavljanje poslova izvoza i uvoza naoružanja i vojne opreme, pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći.

Članom 9. propisana je obaveza proizvođača naoružanja i vojne opreme, koji koristi tehničku dokumentaciju u svojini Republike Srbije, da izvrši naknadu po osnovu ekonomskog iskorišćavanja (rojaliti) za naoružanje i vojnu opremu proizvedenu za potrebe izvoza, a visina naknade se utvrđuje ugovorom između proizvođača i ovlašćenog organa, nosioca prava svojine (ustanova Ministarstva odbrane koja polaže pravo intelektualne svojine nad tehničkom dokumentacijom). Osnovni kriterijumi za utvrđivanje visine naknade jesu obim, složenost i nivo tehnološke razvijenosti naoružanja i vojne opreme.

Prihod ostvaren po osnovu predmetne naknade ima karakter sopstvenog prihoda u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje budžetski sistem.

Član 10. omogućava strano ulaganje u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

Predmetnim članom su definisani mogući načini ulaganja stranog kapitala: osnivanjem privrednog društva za proizvodnju naoružanja i vojne opreme samostalno, sa drugim domaćim ili stranim pravnim ili fizičkim licem ili sa Republikom Srbijom, dokapitalizacijom proizvođača naoružanja i vojne opreme i kupovinom kapitala proizvođača naoružanja i vojne opreme.

U ovom članu se takođe uvodi ograničenje po kome strani ulagač u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme i zakonski zastupnik stranog ulagača ne može biti pravno ili fizičko lice koje je:

- pod restriktivnim merama Ujedinjenih nacija ili Evropske unije ili kažnjeno pred nadležnim organima članica Ujedinjenih nacija ili Evropske unije zbog nezakonitog postupanja u oblasti proizvodnje, uvoza i izvoza naoružanja i vojne opreme u poslednjih deset godina;
- kažnjeno pred nadležnim organima u Republici Srbiji zbog nezakonitog postupanja u oblasti proizvodnje, uvoza i izvoza naoružanja i vojne opreme u poslednjih deset godina.

Shodno tome, strani ulagač je u obavezi da pribavi dokaz nadležnog organa zemlje iz koje potiče kojim se dokazuje ispunjenost uslova definisanih zakonom.

Takođe, preko nadležnih organa u Republici Srbiji se vrše provere podataka da li je strani ulagač osuđivan pred nadležnim organima zbog nezakonitog postupanja u oblasti proizvodnje, uvoza i izvoza naoružanja i vojne opreme u poslednjih deset godina.

Članom 11. uvodi se novina kojom je omogućeno stranom ulagaču, kao većinskom vlasniku, da se upiše u Registar pravnih lica ovlašćenih za obavljanje poslova proizvodnje naoružanja i vojne opreme pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Raniji Zakon o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme nije uređivao segment koji se odnosi na strano ulaganje već je to pitanje bilo regulisano Zakonom o stranim ulaganjima („Sl. list SRJ”, br. 3/2002 i 5/2003 i „Sl. List SCG”, br. 1/2003 – Ustavna povelja) kojim je strani ulagač iz člana 19. bio uslovljen da ne može steći pravo većinskog učešća u upravljanju privrednim društvom.

Odredbama ovog člana zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme omogućeno je stranom ulagaču da postane većinski vlasnik kapitala u privrednom društvu upisanom u Registar pravnih lica ovlašćenih za obavljanje poslova proizvodnje naoružanja i vojne opreme, čime se otklanja smetnja u pogledu učešća stranog kapitala u upravljanju društvom.

Izuzetak je napravljen kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji pripadaju grupaciji Odbrambena industrija Srbije, što je detaljnije obrazloženo u petom delu koji sadrži odredbe o odbrambenoj industriji Srbije.

Struktura vlasništva društva se utvrđuje na osnovu izvoda o registraciji privrednog subjekta koji se pribavlja od Agencije za privredne registre (obavezna za sva društva) i jedinstvenom listom akcionara koja se dobija iz Centralnog registra depoa i kliring hartija od vrednosti, za akcionarska društva.

Članom 12. propisana je obaveza stranom ulagaču da podnese zahtev Ministarstvu odbrane radi pribavljanja saglasnosti za ulaganje kapitala u kome se iskazuje interes za neki od mogućih načina ulaganja: osnivanje privrednog društva za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, kupovina kapitala ili dokapitalizacija proizvođača naoružanja i vojne opreme. Strani ulagač uz zahtev za pribavljanje saglasnosti za strano ulaganje, dostavlja elaborat o stranom ulaganju.

Elaborat o stranom ulaganju sadrži tri grupe podataka: podatke o stranom ulagaču, odluku skupštine pravnog lica kojom se prihvata strano ulaganje (ukoliko se radi o kupovini kapitala ili dokapitalizaciji tog pravnog lica) ili odluku o zajedničkom ulaganju sa stranim ulagačem i podatke o planiranom stranom ulaganju.

Predviđeni podaci o stranom ulagaču naročito se odnose na podatke o pravnom ili fizičkom licu, strukturi kapitala, pretežnoj delatnosti, ostvarenim poslovnim rezultatima u prethodne tri godine, iskustvima i proizvodnim mogućnostima u oblasti koja je predmet ulaganja i dr.).

Predviđeni podaci o planiranom stranom ulaganju naročito se odnose na podatke o izboru načina ulaganja (osnivanje privrednog društva, kupovina kapitala ili dokapitalizacija proizvođača naoružanja i vojne opreme), vrednosti ulaganja, načinu obezbeđenja ulaganja i garancija, obimu i načinu finansiranja tekućeg poslovanja, ciljnim tržištima i planovima izvoza, planiranom proizvodnom programu i obimu proizvodnje, primeni novih tehnologija i dogradnji ili izgradnji kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, načinu obezbeđenja sirovina i poluproizvoda, pravima intelektualne svojine koja su predmet ulaganja, programu zaštite životne sredine kojim se garantuje da će primenjene tehnologije u proizvodnji naoružanja i vojne opreme ispunjavati zahteve za zaštitom životne sredine u skladu sa zakonom.

Član 13. propisuje da Vlada na predlog Ministarstva odbrane donosi odluku, koja je konačna, o prihvatanju ili odbijanju zahteva stranog ulagača, u roku od 120 dana od dana prijema zahteva. Ministarstvo odbrane, u postupku odlučivanja po zahtevu stranog ulagača, pribavlja mišljenja resornih ministarstava i bezbednosnih službi, analizira uticaj stranog ulaganja na odbranu, razvoj odbrambene tehnološke i industrijske baze Republike Srbije i njen izvozni potencijal, zaštitu zdravlja ljudi, životnu sredinu, nacionalnu i javnu bezbednost Republike Srbije i u skladu s tim priprema predlog odluke za Vladu.

Zahtev za stranim ulaganjem se odbija ukoliko to ulaganje može imati štetne posledice po odbranu, nacionalnu i javnu bezbednost, zaštitu zdravlja ljudi i životnu sredinu.

Član 14. utvrđuje da se proizvodnjom naoružanja i vojne opreme mogu baviti samo ona pravna lica kojima je izdata dozvola za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i koja su upisana u Registar proizvođača naoružanja i vojne opreme. Upis u Registar vrši nadležni organ Ministarstva odbrane po službenoj dužnosti, nakon donošenja rešenja ministra odbrane kojim se izdaje dozvola za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u određenoj oblasti. Namera je da se proizvodnjom naoružanja i vojne opreme bave ona pravna lica koja poseduju proizvodne kapacitete i koja su kadrovski, materijalno i tehnološki osposobljena za proizvodnju naoružanja i vojne

opreme NVO. Isto tako, nadležni organ Ministarstva odbrane po službenoj dužnosti briše iz Registra proizvođača naoružanja i vojne opreme ona pravna lica kojima je istekla dozvola za proizvodnju naoružanja i vojne opreme. Odredbama ovog člana treba da se spreči proizvodnja naoružanja i vojne opreme bez dozvole, za šta su predviđene i odgovarajuće kaznene odredbe.

Ovim članom je predviđen sadržaj Registra proizvođača, njegovo vođenje u elektronskom obliku i javni pristup preko internet stranice Ministarstva odbrane.

Pravno lice kome se izdaje dozvola za proizvodnju može biti: privredno društvo osnovano u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva, javno preduzeće i društvo kapitala osnovano u skladu sa zakonom kojim se uređuju javna preduzeća, visokoškolska ustanova osnovana u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje i institut osnovan u skladu sa zakonom kojim se uređuje naučnoistraživačka delatnost.

Pored tih pravnih lica, predviđeno je da se proizvodnjom naoružanja i vojne opreme u miru mogu baviti i ustanove Ministarstva odbrane i Ministarstva unutrašnjih poslova i organizacione celine bezbednosnih službi ukoliko je to regulisano odlukama Ministarstva odbrane, Ministarstva unutrašnjih poslova i tih bezbednosnih službi. Za te ustanove i organizacione celine bezbednosnih službi se ne sprovodi postupak izdavanja dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme utvrđen ovim zakonom.

Član 15. propisuje obavezu da zakonski zastupnik proizvođača naoružanja i vojne opreme mora biti državljanin Republike Srbije sa prebivalištem na teritoriji Republike Srbije. Ovaj član omogućava da država koristi institucionalne mehanizme u zaštiti svojih interesa.

Članom 16. definiše se rok važenja dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme do pet godina i isti se može produžiti u ponovljenoj proceduri. Dosadašnji Zakon nije predviđao ograničavanje perioda na koji se izdaje dozvola za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, ali je praksa nalagala potrebu definisanja vremenskog perioda važenja dozvole i, u vezi s tim, periodičnog sticanja uvida u proizvodne kapacitete proizvođača prema dinamici koja se utvrđuje na osnovu stvarnog stanja kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i postignutih poslovnih rezultata.

Član 17. propisuje da dozvolu za proizvodnju naoružanja i vojne opreme može dobiti pravno lice koje ispunjava uslove u pogledu kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme; tehničke, tehnološke i kadrovske osposobljenosti, sposobnosti za obezbeđenje kvaliteta naoružanja i vojne opreme, industrijske bezbednosti, bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite životne sredine i zaštite od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme. Ispunjenost uslova se dokazuje dokumentacijom koju privredno društvo dostavlja uz zahtev za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, kao i ličnim uvidom komisije Ministarstva odbrane u stanje proizvodnih kapaciteta društva i primenu mera opisanih u dostavljenoj dokumentaciji i propisanih zakonom.

Član 18. propisuje obavezu donošenja akta ministra odbrane kojim se utvrđuju kriterijumi za ocenu ispunjenosti uslova za proizvodnju naoružanja i vojne opreme. Kriterijuma se, naročito, vrednuje: značaj proizvodnje naoružanja i vojne opreme sa aspekta potreba odbrane (značaj proizvoda i kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme); zastupljenost proizvodnje naoružanja i vojne opreme u ukupnoj proizvodnji pravnog lica; stanje rezultata poslovanja pravnog lica i stanje i planovi razvoja, rasta ili izgradnje.

U posednjem delu koji se odnosi na stanje i planove razvoja, rasta ili izgradnje posebno se analizira kapital (visina, struktura i dr.), kapaciteti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme (kapacitet objekata i proizvodne oprema, njihova starost, svojina, postojanje založnog prava i dr.), kadrovska struktura (prosečna starost, zastupljenost proizvodnog i inženjerskog kadra, zastupljenost stalno zaposlenih u odnosu na ukupan broj zaposlenih lica, kompetentnost, sertifikat za pristup tajnim podacima), industrijska bezbednost proizvodnje naoružanja i vojne opreme, sposobnost za obezbeđenje bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite životne sredine i zaštite od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme, sposobnost za obezbeđenje kvaliteta naoružanja i vojne opreme, sposobnost za istraživanje i razvoj (ulaganje u istraživanje i razvoj, zastupljenost proizvoda iz sopstvenog, zajedničkog ili tuđeg razvoja, zastupljenost kadra koji se bavi razvojem u strukturi kadra), sposobnost za obezbeđenje sirovina i poluproizvoda (autonomnost lanaca snabdevanja, zavisnost od uvoza i značaj sa aspekta proizvodnje strateških sirovina), tehnologije i tehničke dokumentacije za proizvodnju naoružanja i vojne opreme (sopstvena, licencna i dr.).

Kroz postupak ponderisanja utvrđenih kriterijuma i definisanja merila uz kriterijume za ocenu ispunjenosti uslova za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, utvrdiće se broj bodova koji se može osvojiti u skladu sa istima i raspon bodova koji opredeljuje dužinu perioda na koji se izdaje dozvola za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Član 19. propisuje potrebne podatke i dokumentaciju koju privredno društvo prilaže uz zahtev. Sva dokumentacija koju izdaje društvo mora biti potpisana od strane zakonskog zastupnika i overena pečatom privrednog društva. Dokumentacija koju izdaju ovlašćeni državni organi mora biti overena i dostavljena u vidu kopije uz mogućnost sticanja uvida u originalna akta na zahtev komisije.

Privredna društva su dužna da dostave osnivački akt i statut društva (samo za akcionarska društva, shodno važećem Zakonu o privrednim društvima), te kasnije izmene ovih akata. Prethodnim zakonom je tražen izvod iz sudskog registra koji je postojao u vreme pisanja zakona, dok Predlog novog zakona predviđa Izvod iz registra privrednih subjekata koji daje Agencija za privredne registre, što je usklađeno sa aktuelnom pravnom regulativom.

Za razliku od prethodnog zakona, ovaj Predlog sadrži dodatne obaveze zakonskog zastupnika koje se odnose na predlog proizvodnog programa za period od 5 godina i dokaz o izvršenoj uplati republičke administrativne takse. Predlogom proizvodnog programa od pet godina, društvo iskazuje viziju i spremnost za dugoročno održivo poslovanje i planiranje razvojnih i investicionih projekata.

Novina je to da se od zakonskog zastupnika traži Izjava o prihvatanju nadzora nad proizvodnjom naoružanja i vojne opreme, kojom se daju ovlašćenja nadležnoj komisiji da izvrši uvid u dokumentaciju i kapacitete za proizvodnju privrednog društva u postupku izdavanja dozvole i u bilo koje drugo vreme, shodno ukazanoj potrebi.

Takođe, novina je obaveza privrednog društva da uz zahtev dostavi i pregled naoružanja i vojne opreme proizvedene po prethodno izdatim dozvolama za proizvodnju ukoliko ih je bilo (ili u prethodnom periodu za privredna društva iz grupacije Odbrambena industrija Srbije kojima nije izdavana dozvola za proizvodnju) i izjavu o svojini nad tehničkom dokumentacijom za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u cilju sprovođenja postupka naknade po osnovu ekonomskog iskorišćavanja (rojaliti) za koje proizvođač naoružanja i vojne opreme koristi tehničku dokumentaciju u svojini Republike Srbije.

Novim zakonom definisana je obaveza pravnog lica da uz zahtev za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme dostavi i dokument o sposobnosti za sprovođenje mera industrijske bezbednosti, što nije bilo prisutno u prethodnom zakonu. Ovim dokumentom se prezentuje sposobnost privrednog društva u pogledu ispunjenosti organizacionih i tehničkih uslova za zaštitu tajnosti podataka i preduzimanju mera kojima se sprečava: uništenje ili oštećenje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, ugrožavanje bezbednosti ljudskih resursa, uništenje, oštećenje ili otuđenje naoružanja i vojne opreme i tehničke dokumentacije za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i odavanje tajnih podataka o proizvodnji naoružanja i vojne opreme. Takođe, novina zakona je i obaveza privrednog društva da uz zahtev za izdavanje dozvole za proizvodnju priloži i sertifikat za pristup tajnim podacima.

Za ona pravna lica koja su osnovana u periodu kraćem od tri godine, prilažu se finansijski pokazatelji o poslovanju za one poslovne godine za koje su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji bili dužni da izrađuju Godišnji izveštaj o poslovanju.

Novina u zakonu je i obaveza Ministarstva odbrane, kao nadležnog državnog organa da, u skladu sa odredbama čl. 9. i 103. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS”, broj 18/16), vrši uvid u podatke o činjenicama neophodnim za odlučivanje o kojima se vodi službena evidencija, da ih pribavlja i obrađuje, a da od stranke može zahtevati samo one podatke o činjenicama o kojima se ne vodi službena evidencija.

Shodno tome, zakonom je predviđeno da ako pravno lice koje podnese zahtev za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme ne izjavi da će samo pribaviti dokaze, Ministarstvo odbrane je u obavezi da pribavi:

- dokaz o državljanstvu i mestu prebivališta zakonskog zastupnika;
- dokaz da zakonski zastupnik nije osuđivan na kaznu zatvora od najmanje šest meseci, odnosno da mu nije izrečena mera bezbednosti ili zaštitna mera zabrane vršenja delatnosti, kao i da se protiv njega ne vodi krivični postupak za krivična dela protiv života i tela, sloboda i prava čoveka i građanina, javnog reda i mira, polne slobode, imovine, privrede, opšte sigurnosti ljudi i imovine, bezbednosti računarskih podataka, ustavnog uređenja i bezbednosti Republike Srbije, državnih organa, pravosuđa, pravnog saobraćaja, službene dužnosti, čovečnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom, Vojske Srbije, prava po osnovu rada, prava intelektualne svojine i životne sredine i

- druge podatke o svim onim činjenicama o kojima službenu evidenciju vodi drugi državni organ, a koje su od značaja za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Član 20. propisuje obavezu pravnog lica koje je podnelo zahtev za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u oblasti demilitarizacije i utilizacije naoružanja i vojne opreme da, pored dokumentacije predviđene u članu 19. Zakona, priloži i elaborat o ispunjenosti uslova za demilitarizaciju i utilizaciju naoružanja i vojne opreme, kojim se definišu i razrađuju procedure za sprovođenje demilitarizacije i utilizacije naoružanja i vojne opreme na bezbedan i ekološki prihvatljiv način.

Član 21. reguliše donošenje rešenje kojim se odlučuje o podnetom zahtevu za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u roku od 60 dana od dana podnošenja zahteva. Podnosiocu zahteva koji je uz zahtev priložio potrebnu dokumentaciju i kod koga je utvrđeno da su ispunjeni svi uslovi u pogledu kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, tehničke, tehnološke i kadrovske osposobljenosti, sposobnosti za obezbeđenje kvaliteta naoružanja i vojne opreme, bezbednosti, obezbeđenja i zaštite u proizvodnji naoružanja i vojne opreme Ministarstvo odbrane donosi rešenje o izdavanju dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Svako rešenje se sastoji od preambule, izreke i obrazloženja. U preambuli se navode: naziv privrednog društva, zakonski zastupnik, zahtev i oblast za koju se traži dozvola. U izreci se preciziraju oblast za koju se izdaje dozvola i vremenski period na koji se izdaje. U obrazloženju se navode osnovni podaci o društvu, dokumentacija na osnovu koje se donosi rešenje, sastav komisije koja je izvršila uvid, stav Vojnobezbednosne agencije, kratko obrazloženje zašto se izdaje dozvola, prava i obaveze društva i klauzula da je rešenje konačno.

Član 22. predviđa mogućnost donošenja rešenja o odbacivanju zahteva u slučaju da podnosilac zahteva ne dostavi uredan zahtev, a u ostavljenom roku od 30 dana ne otkloni utvrđene nedostatke.

S druge strane, ako podnosilac zahteva ne ispuni neki od uslova u pogledu obezbeđenja kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme; tehničke, tehnološke i kadrovske osposobljenosti; sposobnosti za obezbeđenje kvaliteta naoružanja i vojne opreme; industrijske bezbednosti, bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite životne sredine i zaštite od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme, a u ostavljenom roku od 90 dana ne otkloni utvrđene nedostatke Ministarstvo odbrane donosi rešenje o odbijanju zahteva za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme. Ponovni zahtev za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme privredno društvo može podneti najranije šest meseci od dana donošenja rešenja o odbacivanju ili odbijanju zahteva.

Ukoliko prvobitno dostavljena dokumentacija nije ispravna ili je nekompletna, komisija određena za sprovođenje postupka izdavanja dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme obaveštava proizvođača naoružanja i vojne opreme o utvrđenom stanju i pokreće dalju proceduru nakon kompletiranja ili korekcije

dostavljene dokumentacije. Privrednom društvu koje ne izvrši potrebna kompletiranja ili korekcije u ostavljenom roku od 30 dana zahtev se odbacuje. Privredno društvo koje kompletira dokumentaciju biće predmet dalje kontrole u pogledu ispunjenosti zakonom definisanih uslova. Ako društvo ne ispunji neki od uslova a u ostavljenom roku od 90 dana ne otkloni nedostatke zahtev se odbija.

Član 23. definiše mogućnost traženja mišljenja drugih državnih organa u postupku odlučivanja po zahtevu za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme. Ako se na instaliranim kapacitetima za proizvodnju naoružanja i vojne opreme proizvodi sportsko i lovačko oružje i municija, privredni eksplozivi, protivgradne rakete i sredstva za vatromete, Ministarstvo odbrane u postupku odlučivanja po zahtevu za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme može angažovati odgovorno lice ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Član 24. reguliše uslove pod kojima se oduzima dozvola za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, uz naglasak da Republika Srbija nije odgovorna za moguću štetu prouzrokovanu oduzimanjem dozvole.

Član 25. definiše najkraći rok od jedne godine od dana donošenja rešenja o oduzimanju dozvole, u kome proizvođač naoružanja i vojne opreme kojem je oduzeta dozvola za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, ne može podneti zahtev za ponovno izdavanje dozvole.

Član 26. definiše konačnost Rešenja o izdavanju dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, Rešenje o odbacivanju/odbijanju zahteva i Rešenja o oduzimanju dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Član 27. propisuje formiranje evidencije o izdatim i oduzetim dozvolama za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, odbačenim/odbijenim zahtevima za izdavanje dozvole i izvršenom nadzoru, koja se vodi u Ministarstvu odbrane. Ovim članom se takođe definiše i sadržaj predmetne evidencije.

Član 28. definiše donošenje podzakonskog akta od strane ministra odbrane kojim se propisuje način izdavanja i izgled obrasca dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i način vođenja Evidencije o izdatim i oduzetim dozvolama za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, odbačenim/odbijenim zahtevima za izdavanje dozvole i izvršenom nadzoru. Dozvola za proizvodnju naoružanja i vojne opreme je novina u odnosu na prethodni zakon i izdaje se onom pravnom licu koje je u toku godine dobilo Rešenje o izdavanju dozvole po sprovedenoj proceduri utvrđenoj ovim zakonom. Predviđa se mogućnost dodele dozvola na prigodnoj svečanosti krajem tekuće godine svim pravnim licima koja su u toku te godine dobila rešenje o izdavanju dozvole.

Član 29. definiše obavezu Ministarstva odbrane da Odboru za odbranu i unutrašnje poslove Narodne skupštine Republike Srbije dostavlja Godišnji izveštaj sa pregledom rešenja o izdatim i oduzetim dozvolama za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, o zabrani zaključenja ugovora sa kooperantom proizvođača naoružanja i vojne opreme i vršiocem usluga za potrebe proizvođača naoružanja i vojne opreme i odbačenim/odbijenim zahtevima za izdavanje dozvole. Zakonom je propisano da

Ministarstvo odbrane do 31. januara tekuće godine dostavi Godišnji izveštaj za prethodnu godinu.

Član 30. definiše obavezu proizvođača naoružanja i vojne opreme da ima i sprovodi Plan industrijske bezbednosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme za koji se pribavlja saglasnost Ministarstva odbrane.

Plan industrijske bezbednosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme sadrži sledeće ključne elemente:

- 1) procenu ugroženosti kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme od različitih oblika spoljnih uticaja;
- 2) mere bezbednosti i zaštite naoružanja i vojne opreme, kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i tehničke dokumentacije za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i način njihovog sprovođenja;
- 3) mere i postupke koji se preduzimaju u slučaju narušavanja industrijske bezbednosti.

U okviru mere bezbednosti i zaštite naoružanja i vojne opreme, kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i tehničke dokumentacije za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i načina njihovog sprovođenja razrađuje se deo koji se odnosi na ispunjenje organizacionih i tehničkih uslova za zaštitu tajnosti podataka.

Član 31. uređuje obavezu proizvođača naoružanja i vojne opreme da prijem lica u radni odnos vrši na osnovu opštih uslova o zasnivanju radnog odnosa i posebnih uslova u pogledu bezbednosti ljudi i imovine. U vezi s tim, radna mesta na kojima se obavljaju poslovi i zadaci sa posebnim uslovima u pogledu bezbednosti ljudi i imovine utvrđuju se opštim aktom proizvođača naoružanja i vojne opreme i zahtevaju vršenje bezbednosne provere lica koja se primaju u radni odnos za rad na tim radnim mestima na osnovu propisa kojim se uređuje pristup tajnim podacima.

Član 32. utvrđuje obavezu proizvođača naoružanja i vojne opreme da se za lica koje se prima u radni odnos ili je već u radnom odnosu kod proizvođača, na radnom mestu na kome se obavljaju poslovi i zadaci sa posebnim uslovima, vrši bezbednosna provera po sledećem:

- 1) odgovarajuća bezbednosna provera ukoliko lice ima mogućnost pristupa tajnim podacima;
- 2) osnovna bezbednosna provera, u skladu sa zakonom koji uređuje tajnost podataka, ukoliko lice obavlja poslove i zadatke koji podrazumevaju rad sa ubojnim sredstvima i opasnim materijama.

Član 33. utvrđuje obavezu Ministarstva odbrane da vodi Evidenciju o kapacitetima za proizvodnju naoružanja i vojne opreme na osnovu podataka iz Elaborata o postojećim i planiranim kapacitetima, tehničkoj i tehnološkoj osposobljenosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme koji se dostavlja uz zahtev za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme. Navedena evidencija predstavlja tajni podatak koji se čuva i koristi u skladu s propisima kojima se uređuje tajnost podataka.

Član 34. utvrđuje koji podaci u vezi sa proizvodnjom naoružanja i vojne opreme se smatraju tajnim podacima.

Ovde su kao tajni podaci posebno prepoznati:

- podaci koji se odnose na tehničku dokumentaciju za proizvodnju naoružanja i vojne opreme za potrebe Vojske Srbije i drugih snaga odbrane;
- podaci iz Evidencije o kapacitetima za proizvodnju naoružanja i vojne opreme koja se vodi u Ministarstvu odbrane.
- podaci o planovima proizvodnje naoružanja i vojne opreme za potrebe Vojske Srbije i drugih snaga odbrane i podaci o njihovoj realizaciji;
- podaci o formiranju, prostornom razmeštaju, korišćenju i obnavljanju ratnih materijalnih rezervi za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i
- podaci o vojno-ekonomskoj, naučno-tehničkoj i drugoj saradnji Vojske Srbije i drugih snaga odbrane sa stranim partnerima.

Istim članom je propisano da se tajni podaci ne mogu učiniti dostupnim neovlašćenim licima ili prodati trećim licima bez prethodne saglasnosti Ministarstva odbrane.

Član 35. utvrđuje obavezu proizvođača naoružanja i vojne opreme da ima Elaborat o bezbednosti i zdravlja na radu, zaštiti životne sredine i zaštiti od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme i da sprovodi mere i postupke bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite životne sredine i zaštite od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme. Ovim članom je definisan pregled dokumenata koji ulaze u sastav Elaborata o bezbednosti i zdravlju na radu, zaštiti životne sredine i zaštiti od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme. Komisija Ministarstva odbrane u postupku nadzora kontroliše posedovanje sertifikata ili potvrde ovlašćenog državnog organa o usaglašenosti sa propisima kojima se reguliše način izrade i sadržaj svakog od navedenih dokumenata koji ulaze u sastav Elaborata o bezbednosti i zdravlju na radu, zaštiti životne sredine i zaštiti od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme.

Član 36. utvrđuje obavezu proizvođača naoružanja i vojne opreme da ima Elaborat o postojećim i planiranim kapacitetima, tehničkoj i tehnološkoj osposobljenosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, da ga na godišnjem nivou ažurira i dostavlja nadležnoj organizacionoj jedinici Ministarstva odbrane.

Istim članom propisano je koje podatke je, naročito, potrebno da sadrži Elaborat o postojećim i planiranim kapacitetima, tehničkoj i tehnološkoj osposobljenosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Član 37. predviđa mogućnost da Ministarstvo odbrane, u realizaciji programa opremanja Vojske Srbije, može pribavljati za potrebe proizvodnje naoružanja i vojne opreme: specijalne alate i probore, proizvodnu, mernu i drugu opremu namenjenu za istraživanje, razvoj, ispitivanje, izradu i remont naoružanja i vojne opreme; tehničku dokumentaciju za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i usluge obuke i transfera tehnologije.

Pregled navedenih potreba sastavni je deo plana pribavljanja specijalnih alata i probora, proizvodne, merne i druge opreme namenjene za istraživanje, razvoj,

ispitivanje, izradu i remont naoružanja i vojne opreme; tehničke dokumentacije za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i usluga obuke i transfera tehnologije za potrebe mira, ratnog i vanrednog stanja u okviru Elaborata o postojećim i planiranim kapacitetima, tehničkoj i tehnološkoj osposobljenosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Član 38. definiše da su pribavljeni specijalni alati i pribori, proizvodna, merna i druga oprema namenjeni za istraživanje, razvoj, ispitivanje, izradu i remont naoružanja i vojne opreme i tehnička dokumentacija za proizvodnju naoružanja i vojne opreme svojina Republike Srbije i da se smatraju sredstvima za proizvodnju naoružanja i vojne opreme. Ministar odbrane svojim aktom propisuje način evidentiranja i raspolaganja mašinama, specijalnom opremom i alatima; tehničkom dokumentacijom za proizvodnju naoružanja i vojne opreme datih na korišćenje proizvođaču naoružanja i vojne opreme.

Član 39. propisuje da grupaciji Odbrambena industrija Srbije pripada proizvođač naoružanja i vojne opreme, čiji je većinski osnovni kapital državni ili društveni pod uslovima proisanim Zakonom o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme.

Pri tome, pod državnim kapitalom se, u smislu Zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme, podrazumeva kapital Republike Srbije, kao i organa i organizacija i javnih preduzeća koje je osnovala Republika Srbija.

Predmetnim članom se predviđa da Ministarstvo odbrane ostvaruje upravljačka prava nad državnim kapitalom kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji pripada Grupaciji.

Zakonom je predviđeno da Vlada, na predlog Ministarstva odbrane, propisuje uslove i način formiranja, pripadnost, način upravljanja i druga pitanja od značaja za rad i funkcionisanje grupacije Odbrambena industrija Srbije.

Član 40. definisano je da strano ulaganje kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji pripadaju grupaciji Odbrambena industrija Srbije može biti do 49% vrednosti kapitala, pri čemu jedan strani ulagač ne može imati više od 15% učešća u kapitalu.

Takođe, zakonom je predviđeno da strano ulaganje u proizvodnju naoružanja i vojne opreme koje se realizuje osnivanjem novog pravnog lica u zajedničkom vlasništvu stranog ulagača i Republike Srbije ili proizvođača koji pripada Grupaciji može biti do 49% vrednosti kapitala.

Ovo je izuzetak u odnosu na ostale proizvođače naoružanja i vojne opreme (koji ne pripadaju Grupaciji) kod kojih starni ulagač može imati većinsko vlasništvo.

Istim članom je predviđeno da Vlada, na predlog Ministarstva odbrane, donosi odluku o načinu izbora i uslovima koje mora da ispuni strani ulagač u navedenim slučajevima.

Ovde je strano ulaganje podeljeno na dva bitna segmenta. U prvoj varijanti predviđa se strano ulaganje u već postojećeg proizvođača naoružanja i vojne opreme koji pripada Grupaciji Odbrambena industrija Srbije i koja bi se realizovala kupovinom

kapitala ili dokapitalizacijom postojećeg proizvođača u granicama dozvoljenog. Druga varijanta predviđa formiranje novog društva između Republike Srbije i stranog ulagača ili proizvođača naoružanja i vojne opreme koji pripada Grupaciji Odbrambena industrija Srbije i stranog ulaganja, kao i opcije u kojima su sve strane uključene u formiranju novog društva pri čemu strano ulaganje ne može da bude veće od 49%.

Svaka od varijanti stranog ulaganja zahteva poseban pristup u pogledu pripreme predloga odluke o načinu izbora i uslovima koje mora da ispuni strani ulagač.

Član 41. definiše da Vlada, na predlog Ministarstva odbrane, u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi dva programa:

- 1) Program razvoja kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme koji pripadaju proizvođačima iz grupacije Odbrambena industrija Srbije i
- 2) Program razvoja odbrambene tehnološke i industrijske baze Republike Srbije.

Na predlog Programa, Ministarstvo odbrane pribavlja mišljenje ministarstva nadležnog za poslove privrede i nauke i tehnološkog razvoja.

Cilj prvog Programa je utvrđivanje potreba za ulaganjem u razvoj odbrambenih tehnologija i investiciona ulaganja u postojeće kapacitete proizvođača naoružanja i vojne opreme koji pripadaju Grupaciji proizvođača naoružanja i vojne opreme.

Cilj drugog programa je izrada tehnoloških mapa potreba za odbrambenim i generičkim tehnologijama kojima se podiže tehnološki novo svih proizvođača naoružanja i vojne opreme i stvaraju povoljniji uslovi za podizanje nivoa sposobnosti Vojske Srbije i drugih snaga odbrane i povećava izvozni potencijal Republike Srbije u celini. Program se donosi na period od 5 godina, a revidira svake druge godine.

Član 42. reguliše učešće Vojnobezbednosne agencije, pored drugih nadležnih organa, u bezbednosnoj i kontraobaveštajnoj zaštiti proizvodnje naoružanja i vojne opreme kod proizvođača koji pripadaju grupaciji Odbrambena industrija Srbije u skladu sa zakonima koji uređuju položaj te agencije u sistemu bezbednosti Republike Srbije.

Član 43. reguliše da se postupak privatizacije državnog kapitala kod proizvođača naoružanja i vojne opreme, pokreće inicijativom Vlade na predlog Ministarstva odbrane.

Inicijativu za pokretanje postupka privatizacije Vlada je u obavezi da dostavi ministarstvu nadležnom za poslove privrede u roku od pet dana od dana donošenja inicijative. U skladu sa predmetnom inicijativom postupak privatizacije državnog kapitala kod proizvođača naoružanja i vojne opreme se dalje sprovodi u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje privatizacija, ako Zakonom o proizvodnji i prometu nije drugačije određeno.

Član 44. reguliše postupak privatizacije društvenog kapitala kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji pripada grupaciji Odbrambena industrija Srbije. Definisano je da Vlade posebnim aktom utvrđuju dva segmenta: prvi, koji se odnosi na preuzimanje vlasničkih prava na društvenom kapitalu od strane Republika Srbija,

u privrednom društvu koje posluje društvenim kapitalom i pripada grupaciji Odbrambena industrija Srbije i drugi, koji se odnosi na visinu sredstava koje Republika Srbija obezbeđuje za unapređenje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u skladu sa bilansnim mogućnostima budžeta Republike Srbije.

Razradom predmetnog člana definisano je da:

- proizvođač naoružanja i vojne opreme koji pripada grupaciji Odbrambena industrija Srbije, **u roku od 45 dana** od dana donošenja uredbe Vlade kojom se utvrđuje pripadnost grupaciji Odbrambena industrija Srbije, ima obavezu da izvrši popis i procenu fer tržišne vrednosti celokupne imovine i obaveza i kapitala sa stanjem na dan 31. decembar poslednje poslovne godine, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i međunarodni računovodstveni standardi.
- Republika Srbija, **u roku od 120 dana** od dana donošenja uredbe Vlade kojom se utvrđuje pripadnost grupaciji Odbrambena industrija Srbije, preuzima vlasnička prava na društvenom kapitalu.

Konačna privatizacija državnog kapitala pribavljenog preuzimanjem vlasničkih prava na društvenom kapitalu od strane Republika Srbija, pokreće se inicijativom Vlade, na predlog Ministarstva odbrane u roku od 10 godina od dana preuzimanja vlasničkih prava na društvenom kapitalu.

Isti član reguliše da Vlada, **u roku od 90 dana** od dana donošenja uredbe Vlade kojom se utvrđuje pripadnost grupaciji Odbrambena industrija Srbije, donese akt na osnovu koga će se državni poverioci (obuhvataju one poverioce koji se u smislu zakona kojim se uređuje privatizacija smatraju državnim poveriocima) konvertovati potraživanje po osnovu glavnice sa stanjem na dan 31. decembar 2016. godine i otpisati dug po osnovu kamata proizvođaču naoružanja i vojne opreme koji pripada Grupaciji.

Intencija ovog člana je da se kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji pripadaju grupaciji Odbrambena industrija Srbije u paketu reši pitanje društvenog kapitala i obaveza prema poveriocima nastalih u periodu do 31. decembra 2016. godine.

Članom 45. reguliše postupak privatizacije društvenog kapitala kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji ne pripada grupaciji Odbrambena industrija Srbije. Predmetnim članom je definisana obaveza Ministarstva odbrane da najkasnije u roku od 18 meseci od dana donošenja uredbe Vlade kojom se utvrđuje pripadnost grupaciji Odbrambena industrija Srbije, pokrene inicijativu prema ministarstvu nadležnom za poslove privrede za privatizaciju društvenog kapitala kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji ne pripada Grupaciji.

Intencija je da se dodatno preispita mogućnost očuvanja kapaciteta dela proizvođača naoružanja i vojne opreme u cilju njihove konsolidacije i kasnijeg uključivanja u Grupaciju Odbrambena industrija Srbije.

Na osnovu pokrenute inicijative za privatizaciju društvenog kapitala kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji ne pripada Grupaciji ministarstvo nadležno za

poslove privrede sprovodi dalji postupak privatizacije u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje privatizacija.

Ukoliko se inicijativa za privatizaciju društvenog kapitala kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji ne pripada Grupaciji ne pokrene u roku od 18 meseci društveni kapital se prenosi na Akcionarski fond.

Član 46. predviđa mogućnost prenosa prava i obaveza za proizvodnju naoružanja i vojne opreme sa proizvođača naoružanja i vojne opreme na kooperante i vršioca usluga u zemlji i inostranstvu, na osnovu zaključenog ugovora o kooperaciji. Za vreme trajanja ugovora o kooperaciji proizvođač naoružanja i vojne opreme ima pravo i obavezu da kontroliše izvršenje prenetih obaveza za proizvodnju naoružanja i vojne opreme kod kooperanta i vršioca usluga, a Ministarstvo odbrane ima pravo i obavezu da kontroliše primenu ovog zakona kod kooperanata i vršioca usluga u zemlji u delu prenetih prava i obaveza za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Ovim članom je utvrđena obaveza da ugovor o kooperaciji mora sadržati odredbe o zaštiti tajnosti podataka ako se proizvodnja naoružanja i vojne opreme vrši za potrebe Vojske Srbije i drugih snaga odbrane i zaštiti intelektualne svojine koja je u vlasništvu Republike Srbije, ako postoji potreba da se ista koristi u realizaciji predmetnog ugovora.

Član 47. propisuje obavezu proizvođača naoružanja i vojne opreme, kooperanta i vršioca usluga, da čuva naoružanje i vojnu opremu i tehničku dokumentaciju za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, da preduzme mere na sprečavanju nestanka, oštećenja ili neovlašćenog korišćenja naoružanja i vojne opreme i u slučaju nestanka, oštećenja ili neovlašćenog korišćenja naoružanja i vojne opreme i tehničke dokumentacije za proizvodnju naoružanja i vojne opreme da odmah obavesti Ministarstvo odbrane i druge nadležne državne organe.

Član 48. propisuje obavezu proizvođača naoružanja i vojne opreme koji pripada Grupaciji Odbrambena industrija Srbije da održava proizvodnu sposobnost za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u obimu i na način utvrđen Programom razvoja kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme koji pripadaju proizvođačima naoružanja i vojne opreme iz Grupacije Odbrambena industrija Srbije.

Takođe, predmetni član predviđa mogućnost da Ministarstvo odbrane potpiše ugovor sa proizvođačem naoružanja i vojne opreme koji ne pripada Grupaciji Odbrambena industrija Srbije, na osnovu Programa razvoja odbrambene tehnološke i industrijske baze Republike Srbije, kojim se utvrđuje obim i uslovi za održavanje proizvodne sposobnosti tog proizvođača naoružanja i vojne opreme.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme koji izgubi proizvodnu sposobnost iz razloga koji se nisu mogli predvideti, bez obzira da li pripada ili ne Grupaciji Odbrambena industrija Srbije, u obavezi je da o tome bez odlaganja obavesti Ministarstvo odbrane.

U slučaju kada proizvođač naoružanja i vojne opreme koji pripada Grupaciji Odbrambena industrija Srbije izgubi proizvodnu sposobnost, Ministarstvo odbrane može tom proizvođaču naoružanja i vojne opreme da odobri preorijentaciju

proizvodnje na druge programe, ili može, izuzetno, ako je to u odbrambenom interesu Republike Srbije, da ugovori finansiranje troškova održavanja kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u skladu sa bilansnim mogućnostima budžeta Republike Srbije.

Član 49. definiše mogućnost izvršenja promene namene proizvodnih i tehnoloških celina u kapacitetima za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, statusne promene i promene pravne forme kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji su prethodno dobili odobrenje od Ministarstva odbrane.

Proizvođač naoružanja i vojne opreme u obavezi je da nakon izvršene promene obavesti Ministarstva odbrane u roku od 15 dana od dana nastanka iste.

Član 50. propisuje obavezu proizvođača naoružanja i vojne opreme koji pripada grupaciji Odbrambena industrija Srbije da pre pokretanja postupka promene vlasničke strukture pribavi saglasnost Ministarstva odbrane.

Istim članom je regulisano da proizvođač naoružanja i vojne opreme koji ne pripada Grupaciji ne može da pokrene postupak promene vlasničke strukture po osnovu stranog ulaganja bez prethodno pribavljene odluke Vlade kojom se prihvata zahtev za stranim uaganjem.

Član 51. utvrđuje da predmet prinudnog izvršenja ne mogu biti naoružanje i vojna oprema; kapaciteti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme; tehnička dokumentacija za proizvodnju naoružanja i vojne opreme; dokumentacija za izgradnju i opremanje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme; novčana sredstva, poluproizvodi, reprodukcioni materijal i sirovine obezbeđene za proizvodnju naoružanja i vojne opreme za potrebe Vojske Srbije i drugih snaga odbrane, kao i drugi kapaciteti proizvođača naoružanja i vojne opreme predviđeni Programom razvoja kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme kod proizvođača naoružanja i vojne opreme iz Grupacije Odbrambena industrija Srbije i Programom razvoja odbrambene tehnološke i industrijske baze Republike Srbije u celini.

Član 52. utvrđuje da se specijalni alati i probori, proizvodna, merna i druga oprema namenjeni za istraživanje, razvoj, ispitivanje, izradu i remont naoružanja i vojne opreme i tehnička dokumentacija za proizvodnju naoružanja i vojne opreme pribavljeni od strane Ministarstva odbrane, ne mogu otuđiti ili uništiti bez saglasnosti Ministarstva odbrane, ne može se nad njima steći pravo svojine održajem niti se može zasnovati drugo sredstvo stvarnog obezbeđenja.

Član 53. propisuje obavezu proizvođača naoružanja i vojne opreme da čuva konstrukcionu i remontnu dokumentaciju za proizvodnju naoružanja i vojne opreme prema kojoj se izrađuje ili remontuje naoružanje i vojna oprema za potrebe Vojske Srbije i drugih snaga odbrane.

Ovim članom je utvrđena obaveza nadležnih organizacionih jedinica Ministarstva odbrane da čuvaju konstrukcionu i remontnu dokumentaciju koja je u svojini Republike Srbije, odnosno koja je nastala u Ministarstvu odbrane i obaveza ministra odbrane da propiše način čuvanja i overe konstrukcione i remontne dokumentacije. Propisano je, takođe, da proizvođač naoružanja i vojne opreme ne može vršiti

izmenu i dopunu konstrukcione i remontne dokumentacije u svojini Republike Srbije, njeno ustupanje trećim licima i korišćenje za dalji razvoj naoružanja i vojne opreme bez prethodne saglasnosti Ministarstva odbrane.

Član 54. propisuje obavezu proizvođača naoružanja i vojne opreme da, pisanim putem, obavesti Ministarstvo odbrane o svim bitnim promenama podataka koji su dostavljeni prilikom podnošenja zahteva za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od nastanka promene.

Član 55. definiše obavezu obavljanja proizvodnje naoružanja i vojne opreme prema tehničkoj dokumentaciji za proizvodnju konkretnog naoružanja i vojne opreme, prema standardima odbrane i drugim važećim standardima koji se primenjuju u proizvodnji naoružanja i vojne opreme, a nisu obuhvaćeni standardima odbrane.

Takođe, data je mogućnost proizvodnje naoružanja i vojne opreme i za potrebe izvoza prema tehničkoj dokumentaciji stranog kupca, kao i tehničkoj dokumentaciji i standardima usaglašenim sa stranim kupcem uz obavezan uslov da proizvodnja naoružanja i vojne opreme za potrebe izvoza prema tehničkoj dokumentaciji stranog kupca mora zadovoljiti zahteve bezbednosti za proizvodnju i rukovanje naoružanjem i vojnom opremom.

Član 56. definiše obavezu proizvođača naoružanja i vojne opreme da izvrši nanošenje oznake na naoružanje i vojnu opremu prema tehničkoj dokumentaciji za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, standardima odbrane i drugim važećim standardima koji se primenjuju u proizvodnji naoružanja i vojne opreme, a nisu obuhvaćeni standardima odbrane. Pri tome, oznaka mora da bude vidljiva, lako prepoznatljiva, čitljiva i otporna tokom životnog veka proizvedenog naoružanja i vojne opreme.

Član 57. definiše obavezu proizvođača naoružanja i vojne opreme da vodi i trajno čuva evidenciju proizvedenog naoružanja i vojne opreme koja sadrži podatke o: vrsti, količini, serijskim brojevima, oznakama serija, kupcima i datumima isporuka, kao i drugim podacima neophodnim za jednoznačnu identifikaciju.

Ovim članom je definisana obaveza proizvođača naoružanja i vojne opreme nad kojim je sproveden postupak stečaja ili likvidacije, da evidenciju proizvedenog naoružanja i vojne opreme preda Ministarstvu odbrane, kao i da na zahtev nadležnog državnog organa, omogući pristup podacima iz evidencije proizvedenog naoružanja i vojne opreme uz prethodno pribavljeno odobrenje Ministarstva odbrane.

Čl. 58.-59. definiše da utvrđivanje i ocenjivanje usaglašenosti naoružanja i vojne opreme sa standardima i tehničkim propisima i zahtevima definisanim ugovorom za potrebe opremanja Vojske Srbije i drugih snaga odbrane sprovodi organizaciona jedinica Ministarstva odbrane nadležna za obezbeđenje kvaliteta.

U delu koji se odnosi na sistem menadžmenta i proces proizvodnje naoružanja i vojne opreme data je mogućnost da utvrđivanje i ocenjivanje usaglašenosti sistema menadžmenta i procesa proizvodnje naoružanja i vojne opreme sprovodi

organizaciona jedinica Ministarstva odbrane nadležna za obezbeđenje kvaliteta ili telo za ocenjivanje usaglašenosti akreditovano od strane Akreditacionog tela Srbije.

Član 60. utvrđuju obavezu proizvođača naoružanja i vojne opreme da pribavi Potvrdu o kontroli usaglašenosti naoružanja i vojne opreme koje se izrađuje za potrebe Ministarstva odbrane od organizacione jedinice Ministarstva odbrane nadležne za obezbeđenje kvaliteta.

Takođe, proizvođač naoružanja i vojne opreme u obavezi je da pribavi Potvrdu o kontroli usaglašenosti naoružanja i vojne opreme koje se izrađuje za potrebe ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, službi bezbednosti, drugog državnog organa i organizacije od organizacione jedinice Ministarstva odbrane nadležne za obezbeđenje kvaliteta ili drugog organa nadležnog za obezbeđenje kvaliteta.

Član 61. propisuje obavezu proizvođača naoružanja i vojne opreme da za naoružanje i vojnu opremu koje se izrađuje za potrebe Ministarstva odbrane, Ministarstva unutrašnjih poslova, službi bezbednosti, drugog državnog organa i organizacije, pored Potvrde o kontroli usaglašenosti pribavi i dokaz o usaglašenosti sa zahtevima kvaliteta naoružanja i vojne opreme koji izdaje nadležni organ Ministarstva odbrane ili nadležni organ drugog državnog organa i organizacije u postupku prvog opremanja tim naoružanjem i vojnom opremom, na osnovu izveštaja organizacione jedinice Ministarstva odbrane ili organizacione jedinice drugog državnog organa i organizacije u čijoj nadležnosti je ispitivanje naoružanja i vojne opreme.

Član 62. utvrđuje obavezu da Vlada na predlog ministarstva odbrane propiše način utvrđivanja i ocenjivanja usaglašenosti sistema menadžmenta, procesa proizvodnje naoružanja i vojne opreme i izrađenog naoružanja i vojne opreme.

Član 63. utvrđuje da su dužna da se bave proizvodnjom naoružanja i vojne opreme u slučaju ratnog i vanrednog stanja, pored pravnih lica koja se bave proizvodnjom naoružanja i vojne opreme u miru i druga pravna lica od značaja za odbranu koje odredi Vlada na predlog Ministarstva odbrane, u skladu sa odredbama Zakona kojim se uređuje odbrana.

Član 64. predviđa mogućnost da, za vreme trajanja ratnog i vanrednog stanja, Vlada, na predlog Ministarstva odbrane donese odluku na osnovu koje se:

- 1) deo kapaciteta drugog pravnog lica od značaja za odbranu ustupa proizvođaču naoružanja i vojne opreme radi organizovanja proizvodnje naoružanja i vojne opreme u ratnom i vanrednom stanju i
- 2) deo kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, sirovine, reprodukcioni materijal i druga sredstva za rad proizvođača naoružanja i vojne opreme, daju drugom pravnom licu od značaja za odbranu radi organizovanja proizvodnje naoružanja i vojne opreme u ratnom i vanrednom stanju.

Član 65. utvrđuje potrebu obezbeđenja potrebnih ratnih materijalnih rezervi za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u ratnom i vanrednom stanju u skladu sa odredbama ovog zakona, zakona kojim se uređuje odbrana, materijalna obaveza i robne rezerve.

Takođe, ovim članom je utvrđena obaveza da Vlada, na predlog Ministarstva odbrane, propiše uslove za formiranje, prostorni razmeštaj, korišćenje i obnavljanje ratnih materijalnih rezervi za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Član 66. utvrđuje da se sredstva za finansiranje ratnih materijalnih rezervi obezbeđuju iz budžeta Republike Srbije.

Član 67. propisuje da promet naoružanja i vojne opreme u zemlji mogu da vrše organi i organizacije Republike Srbije, proizvođači naoružanja i vojne opreme, kooperanti i vršioci usluga, pravna lica registrovana za obavljanje poslova uvoza i izvoza naoružanja i vojne opreme, kao i pravna i fizička lica koja se u skladu sa zakonom bave prometom oružja i municije na osnovu odobrenja izdatog od ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Član 68. definiše da se promet naoružanja i vojne opreme u zemlji vrši za potrebe: odbrane i bezbednosti; proizvodnje naoružanja i vojne opreme; kupovine naoružanja i vojne opreme radi prodaje u inostranstvu; kupovine naoružanja i vojne opreme radi prodaje u zemlji i pružanja usluga privatnog i fizičko-tehničkog obezbeđenja.

Član 69. definiše da promet naoružanja i vojne opreme u zemlji obuhvata promet naoružanja i vojne opreme koje je proizvedeno za potrebe ministarstva nadležnog za poslove odbrane, drugih državnih organa i organizacija, privrednih društava i drugih pravnih lica radi obavljanja njihove delatnosti i za potrebe izvoza; promet naoružanja i vojne opreme koje je na korišćenju kod organa i organizacija Republike Srbije, kao i naoružanja i vojne opreme koje je obuhvaćeno zakonom kojim se uređuje oružje i municija.

Čl. 70.-72. definišu mogućnost da Ministarstvo odbrane, ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove i drugi organi i organizacije Republike Srbije mogu za svoje potrebe kupovati i prodavati naoružanje i vojnu opremu u zemlji i inostranstvu bez posrednika.

U vezi s tim, prodaja naoružanja i vojne opreme u zemlji može se vršiti proizvođaču tog naoružanja i vojne opreme i pravnim licima ovlašćenim za držanje i korišćenje oružja za službene potrebe i vršenje svoje delatnosti. Predviđeno je, takođe, da se prodaja u zemlji naoružanja i vojne opreme na korišćenju, može vršiti u izuzetnim slučajevima i proizvođaču naoružanja i vojne opreme, ako je namenjeno razvoju ili ispitivanju drugih sredstava iz proizvodnog programa.

Definisano je da pravno lice upisano u Registar lica ovlašćenih za obavljanje poslova izvoza i uvoza naoružanja i vojne opreme, pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći može vršiti kupovinu navedenog naoružanja i vojne opreme radi prodaje u inostranstvu, a preuzimanje kupljenog naoružanja i vojne opreme može vršiti pod uslovom da je prethodno pribavilo dozvolu za izvoz i odobrenje za transport naoružanja i vojne opreme ukoliko isto podleže pribavljanju odobrenja.

Zakonom je data mogućnost da naoružanje i vojna oprema koje je u svojini Republike Srbije može biti predmet remonta, usavršavanja, demilitarizacije, utilizacije i drugih delatnosti kojima se menjaju karakteristike naoružanja i vojne opreme što se definiše ugovorom. Takođe, Zakon precizira ko može da vrši predmetne delatnosti.

Čl. 73. definiše obavezu proizvođača naoružanja i vojne opreme da vodi evidenciju o ostvarenom prometu naoružanja i vojne opreme.

Evidencija o ostvarenom prometu naoružanja i vojne opreme, naročito, sadrži podatke o:

- rednom broju upisa;
- broju i datumu ugovora;
- vrsti, tipu i serijskom broju naoružanja i vojne opreme koja je premet prometa;
- datumu proizvodnje naoružanja i vojne opreme koja je premet prometa;
- materijalnom dokumentu o primopredaji naoružanja i vojne opreme koja je premet prometa.

Čl. 74. propisuje nadležnost u vršenju transporta naoružanja i vojne opreme koja su istovremeno opasan teret.

Odobrenje za transport naoružanja i vojne opreme iz člana 4. stav 1. tač. 1)–11) ovog zakona koja nisu opasan teret je u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova. Takođe, ovim članom je utvrđena obaveza ministra nadležnog za unutrašnje poslove da propiše način izdavanja odobrenja za transport naoružanja i vojne opreme koja nisu opasan teret.

Isti član definiše da se odredba Zakona koja se odnosi na odobrenje za transport naoružanja i vojne opreme koja nisu opasan teret, ne primenjuju na transport naoružanja i vojne opreme za potrebe Ministarstva odbrane i Vojske Srbije.

Poslednji stav ovog člana predviđa da se transport naoružanja i vojne opreme iz člana 4. stav 1. tač. 1)–11) ovog zakona kopnenim i vodnim putem vrši uz naoružanu pratnju.

Čl. 75. definiše da zahtev za pribavljanje saglasnosti za ulaganje kapitala; Registar proizvođača; Kriterijumi za ocenu ispunjenosti uslova za proizvodnju naoružanja i vojne opreme; Evidencija o izdatim i oduzetim dozvolama za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, odbijenim zahtevima za izdavanje dozvole i izvršenom nadzoru i Potvrda o kontroli usaglašenosti ne sadrže podatke o ličnosti u smislu zakona kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Čl. 76. propisuju da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme donetih za izvršenje ovog zakona, kod proizvođača naoružanja i vojne opreme, kooperanta proizvođača naoružanja i vojne opreme i vršioca usluga vrši Ministarstvo odbrane, shodno zakonu kojim se uređuje inspekcijски nadzor.

Čl. 77.-80. propisane su kaznene odredbe za privredne prestupe koje učini proizvođač naoružanja i vojne opreme, zakonski zastupnik i odgovorno lice proizvođača naoružanja i vojne opreme.

Član 81. predviđa mogućnost da se proizvođaču naoružanja i vojne opreme i odgovornom licu proizvođača naoružanja i vojne opreme, u slučaju ponovljenog

privrednog prestupa za koji su propisane kaznene odredbe, može, uz novčanu kaznu, izreći i:

- zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme u trajanju od jedne do deset godine za proizvođača naoružanja i vojne opreme,
- zaštitna mera zabrane obavljanja svih poslova u vezi sa proizvodnjom naoružanja i vojne opreme u trajanju od jedne do deset godina za odgovorno lice proizvođača naoružanja i vojne opreme, računajući od dana pravnosnažnosti odluke nadležnog organa.

Čl. 82.-86. uređuju prelazne i završne odredbe i stupanje na snagu ovog zakona.

Pravno lice koje se bavi proizvodnjom naoružanja i vojne opreme u obavezi je da uskladi svoja opšta akta sa ovim zakonom i da podnese zahtev za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u skladu sa odredbama ovog zakona u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu zakona.

Pravno lice koje se bavi proizvodnjom naoružanja i vojne opreme i koje u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona ne uskladi svoja opšta akta i ne pribavi dozvolu za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u skladu sa odredbama ovog zakona, prestaju da važe prava iz pojedinačnih akata kojim je odobreno obavljanje delatnosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

Prelaznim i završnim odredbama je takođe definisano da Ministarstvo odbrane donosi rešenje o izdavanju dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u skladu sa odredbama čl. 8–10. Zakon o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme („Službeni list SRJ”, broj 41/96, „Službeni list SCG”, broj 7/05 – dr. zakon i „Službeni glasnik RS”, broj 85/05 – dr. zakon), koji ostaju na snazi do donošenja podzakonskih akata za izvršenje ovog zakona. Donošenje podzakonskih akata za sprovođenje zakona je predviđeno u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

IV OCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbediti finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije radi preuzimanja vlasničkih prava na društvenom kapitalu u skladu sa aktom Vlade, a u cilju unapređenja kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji posluju većinskim državnim i društvenim kapitalom i pripadaju Grupaciji Odbrambena industrija Srbije.

Visina sredstava koje Republika Srbija treba da obezbedi utvrdiće se na osnovu podataka o procenjenoj vrednosti društvenog kapitala proizvođača naoružanja i vojne opreme koji posluju većinskim državnim i društvenim kapitalom i pripadaju Grupaciji Odbrambena industrija Srbije.

Trenutna ukupna vrednost upisanog društvenog kapitala u 7 privrednih društava odbrambene industrije koja posluju sa većinskim državnim/društvenim kapitalom iznosi oko 54,24 miliona evra. Obzirom da je većina od navedenih privrednih društava ostvarila značajne rezultate poslovanja u prethodnom periodu i vršila značajna ulaganja sopstvenim sredstvima u razvoj proizvodnih kapaciteta,

očekivanja su da je realna vrednost kapitala društava za oko 20% veća od upisane, odnosno da bi nakon nove procene vrednosti kapitala na dan 31.12.2016. godine vrednost društvenog kapitala bila oko 65 miliona EUR.

Vlada R. Srbije je dana 04. maja 2017. godine za pet privrednih društava koja posluju sa većinskim državnim/društvenim kapitalom usvojila pojedinačne zaključke, kojima se odobravaju beskatmatne pozajmice u 2017. godini u ukupnom iznosu od oko 23,61 milion EUR za realizaciju investicionih projekata.

Realizacijom investicija iz opredeljenih sredstava stvaraju se uslovi za preuzimanje dela društvenog kapitala u tim privrednim društvima od strane R. Srbije u iznosu od 20,8 miliona EUR u skladu sa predloženim rešenjima u Zakonu. Nakon preuzimanja vlasničkih prava na društvenom kapitalu po osnovu investicija, vrednost dela društvenog kapitala bi iznosila oko 43,2 miliona EUR.

Kod jednog dela privrednih društva nakon nove procene, konverzije potraživanja i umanjenja osnovnog kapitala za neto-gubitke kumulirane iz prethodnog perioda vrednost društvenog kapitala bi bila na nižem nivou, pa su očekivanja da će ukupna vrednost društvenog kapitala biti na nivou oko 40 do 41 milion EUR.

Preuzimanje vlasničkih prava na preostalom delu društvenog kapitala bi se moglo rešiti dodatnim investicionim ulaganjima R. Srbije u periodu od 2018. do 2021. godine u privredna društva koja imaju društveni kapital u vlasništvu dinamikom od oko 10 miliona EUR godišnje u periodu od 4 godine.

V RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se donošenje ovog zakona po hitnom postupku u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12 - prečišćen tekst), zato što mogu nastupiti neotklonjive i štetne posledice po bezbednost zemlje i rad organa i organizacija, a postoje i neodložne potrebe da se uspostavi savremeni mehanizam kontrole i unapređenja oblasti proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme u cilju ostvarivanja i zaštite odbrambenih, bezbednosnih i spoljnotrgovinskih interesa Republike Srbije. Donošenjem ovog zakona uspostavlja se integralni pravni okvir koji obezbeđuje stabilan kontrolni mehanizam u ovoj oblasti, daje mogućnost kontrolisane dokapitalizacije privrednih društava kroz privatna i strana ulaganja, uspostavlja Grupaciju Odbrambena industrija Srbije i daje mogućnost tehnološkog osavremenjavanja fabrika i razvoj kapaciteta, uz njihovo očuvanje u većinskom državnom vlasništvu, što sve obezbeđuje poboljšanu opremljenost Vojske Srbije savremenim sredstvima naoružanja i vojne opreme.

ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Zakon o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme („Službeni list SRJ”, br. 41/96, „Službeni list SCG”, br. 7/05 – dr. zakon i „Službeni glasnik RS”, br. 85/05 – dr. zakon), donet je 1996. godine kada je i počela njegova primena. Predmetni Zakon je uređivao proizvodnju, promet i prevoz naoružanja i vojne opreme kao delatnost od opšteg interesa, planiranje mera bezbednosti, planiranje proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme, kontrolu kvaliteta proizvodnje naoružanja i vojne opreme i druga pitanja od značaja za proizvodnju, promet i prevoz naoružanja i vojne opreme.

Ustavni osnov za donošenje novog Zakona sadržan je u odredbama člana 97. stav 1. tač. 4, 6. i 9. Ustava Republike Srbije, kojima je, između ostalog, predviđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje odbranu i bezbednost Republike Srbije i njenih građana, sistem u oblasti ekonomskih odnosa sa inostranstvom, kao i proizvodnju, promet i prevoz oružja, otrovnih, zapaljivih, eksplozivnih, radioaktivnih i drugih opasnih materija.

Ključni problemi, mere i cilj ovog zakona

Osnovni razlozi za donošenje novog zakona u ovoj oblasti su uspostavljanje stabilnog kontrolnog mehanizma u proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme, stvaranje pretpostavki za unapređenje oblasti proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme, potpunije definisanje pojmova koji pripadaju kategoriji naoružanje i vojna oprema i njihovo usklađivanje sa propisima EU, rešavanje problema privrednih društava koja su u većinskom državnom kapitalu kroz definisanje uslova i postupaka za formiranje grupacije Odbrambena industrija Srbije, definisanje nivoa i uslova za strana ulaganja, definisanje modaliteta za privatizaciju proizvođača naoružanja i vojne opreme, kao i načina rešavanja društvenog kapitala kod dela privrednih društava koja se bave proizvodnjom naoružanja i vojne opreme.

Mere za rešavanje ključnih problema u ovom zakonu zasnivaju se na potrebi uspostavljanja kontrole i unapređenja oblasti proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme sa ciljem ostvarivanja i zaštite odbrambenih, bezbednosnih, ekonomskih i spoljnopolitičkih interesa Republike Srbije, njenog međunarodnog kredibiliteta i integriteta, kao i razvoj i unapređenje odbrambene tehnološke i industrijske baze Republike Srbije. Cilj je ostvariv kroz jačanje mehanizama kontrole u segmentu planiranja mera bezbednosti, obezbeđenja i zaštite u proizvodnji naoružanja i vojne opreme, uređenja prava i obaveza proizvođača, utvrđivanje i ocenjivanje usaglašenosti sistema menadžmenta, procesa proizvodnje i proizvoda sa standardima i tehničkim propisima, uređenje načina i postupka izdavanja dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, obezbeđenje šireg obima ovlašćenja nadležnih organa, stvaranje ambijenta za strana ulaganja i obezbeđenje uslova za unapređenje oblasti proizvodnje sa aspekta razvojnih i investicionih ulaganja.

Na koga će i kako najverovatnije uticati rešenja u zakonu

Materija čije se uređivanje predlaže ovim zakonom uticaće na rad i funkcionisanje pravnih lica koja se bave proizvodnjom naoružanja i vojne opreme. Takođe, zakon definiše obaveze i ovlašćenja ministarstva nadležnog za poslove odbrane i Vojske Srbije, ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove i drugih državnih organa i organizacija čiji delokrug rada je direktno ili indirektno povezan sa oblašću proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme.

Najveći uticaj ovog zakona se očekuje u segmentu uspostavljanja jačih i efikasnijih mehanizama kontrolne i unapređenje oblasti proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme radi ostvarivanja i zaštite odbrambenih, bezbednosnih, ekonomskih i spoljnopolitičkih interesa Republike Srbije, što značajno utiče i na njen međunarodni kredibilitet i integritet.

Takođe, zakonom se obezbeđuju pretpostavke za optimistički pristup i stvaranje poslovnog ambijenta orijentisanog u pravcu zapošljavanja kapaciteta pravnih lica koja se bave proizvodnjom naoružanja i vojne opreme, kako za potrebe izvoza, tako i za potrebe opremanja Vojske Srbije, Žandarmerije i Policije.

U odnosu na raniji zakon, definicija pojma Proizvodnja naoružanja i vojne opreme je preciznije data pa se uvode pored ranije prisutnih pojmova i: osvajanje odbrambenih tehnologija; ispitivanje i usavršavanje naoružanja i vojne opreme; demilitarizacija i utilizacija naoružanja i vojne opreme i izrada tehničke dokumentacije. Ovo je značajno kako zbog preciznijeg definisanja, tako i zbog obuhvata oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

Napravljena je jasna granica između proizvođača naoružanja i vojne opreme koji pripadaju kategoriji pravnih lica upisanih u Registar proizvođača naoružanja i vojne opreme, kooperanata proizvođača naoružanja i vojne opreme koji vrše delatnost proizvodnje podsklopova i delova naoružanja i vojne opreme čiji obim i složenost ne zahteva posedovanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i vršioca usluga u oblasti proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme koji mogu biti i pravna i fizička lica.

Ključna novina u predlogu novog zakona je da se daje mogućnost stranom ulagaču da bude većinski vlasnik kapitala (tj. nivo stranih ulaganja nije ograničen u pravnim licima koja se bave proizvodnjom naoružanja i vojne opreme) uz eksplicitan zahtev da se ne može menjati namena proizvodno-tehnoloških celina koje služe za proizvodnju ili vršenje usluga od posebnog značaja za odbranu zemlje bez saglasnosti nadležnog organa državne uprave i da se u vršenju delatnosti obezbedi prioriteta proizvodnja, snabdevanje proizvodima ili pružanje usluga od značaja za odbranu zemlje. Izuzetak za strana ulaganja je napravljen kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji pripadaju grupaciji Odbrambena industrija Srbije, što je detaljnije obrazloženo u delu Predloga zakona koji sadrži odredbe o Odbrambenoj industriji Srbije.

Kakve troškove će primena Zakona stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)

Primena ovog zakona neće stvoriti posebne troškove građanima i privredi jer ne uređuje prava i obaveze građana, niti utiče na delatnost pravnih lica, osim u delu koji se odnosi na obavezu privrednih društava koje se bave proizvodnjom naoružanja

i vojne opreme da usklade interna akta i unutrašnju organizaciju sa zahtevima iz zakona, čime se obezbeđuje ostvarivanje i zaštita odbrambenih, bezbednosnih, ekonomskih i spoljnopolitičkih interesa Republike Srbije.

S druge strane, primena Zakona će stvoriti niz novih pogodnosti jer se kroz investiciona ulaganja u privredna društva, koja su u većinskom državnom vlasništvu, doprinosi stvaranju ambijenta za veće uključivanje malih i srednjih preduzeća u kreiranju finalnog proizvoda, veće učešće u izvozu proizvoda odbrambene industrije Srbije, podizanje nivoa kompetencija kadra i sposobnosti za zadovoljavanje strogih zahteva standarda odbrane, a paralelno s tim dolazi do jačanja tehnološke i odbrambene baze tih privrednih društava.

Procena potencijalnih **dodatnih troškova za proizvođače naoružanja i vojne opreme:**

1. Naknada za korišćenje tehničke dokumentacije u svojini Republike Srbije, po osnovu ekonomskog iskorišćavanja u postupku izvoza proizvedenog naoružanja i vojne opreme (*Član 9. Predloga zakona*).

Visina navedene naknade („rojaliti“) se utvrđuje ugovorom između proizvođača naoružanje i vojna oprema i ovlašćene organizacije Republike Srbije, koja je nosilac prava intelektualne svojine nad navedenom dokumentacijom, na način da se odredi procenat od prodajne cene sredstava, koji proizvođač uplaćuje u budžet Republike Srbije, i on se u praksi kreće načelno u rasponu od 1 do 5%, o čemu se pregovara i što zavisi od obima, složenosti i nivoa tehnološke razvijenosti naoružanja i vojne opreme. Ovo **nije opterećenje** za samog proizvođača, jer navedeni procenat predstavlja intelektualni potencijal Vojnotehničkog instituta ugrađen u toku razvoja sredstva i proizvođač ga ugrađuje u cenu proizvoda prilikom zaključivanja izvoznih ugovora sa kupcem. To faktički znači da ovu naknadu **u suštini plaća ino-kupac** proizvoda naoružanje i vojna oprema. Osnovna ideja ovog člana Predloga zakona jeste da se finansijska sredstva tako dobijena iz naknade dalje koriste za unapređenje istraživanja i razvoja novih sredstava naoružanja i vojne opreme, što opet ima pozitivan efekat najviše za proizvođače naoružanja i vojne opreme u smislu podizanja konkurentnosti njihovih proizvoda i nivoa sposobnosti za osvajanje proizvodnje novih proizvoda koji su razvijeni od strane Vojnotehničkog instituta. Pri tome, valja naglasiti da proizvođači zbog ograničenih novčanih sredstava i istraživačko-razvojnih kapaciteta nisu sposobni sami da odvoje značajnije finansijske i kadrovske resurse za te namene. U poslednjih nekoliko godina izvoz naoružanja i vojne opreme se kretao na nivou od 250 do 300 miliona dolara, pri čemu je poslednje dve godine prisutan značajniji skok izvoza. Izvoz 2016. godine je dostigao vrednost od preko 480 miliona dolara sa trendom daljeg njegovog rasta. Pri tome ukupan izvoz naoružanja i vojne opreme poreklom iz Republike Srbije je oko 340 miliona dolara. Procena Ministarstva odbrane je da se 10% do 20% sredstava naoružanja i vojne opreme koja se izvoze, proizvodi po tehničkoj dokumentaciji Vojnotehničkog instituta što predstavlja iznos od 34 do 68 miliona dolara. Za ugovorenu naknadu od 2% u proseku, dobija se da bi očekivani prihod od izvoza naoružanja i vojne oprema na godišnjem nivou iznosio između 680.000 i 1.360.000 dolara. Ova procenjena sredstva bi se dalje koristila za unapređenje istraživanja i razvoja naoružanja i vojne opreme u Vojnotehničkom institutu i to predstavlja oko 13 – 25% vrednosti sredstava koja se trenutno izdvajaju iz budžeta Ministarstva odbrane za istraživanje i razvoj.

Na nivou Ministarstva odbrane definisana je Metodologija za određivanje naknade po osnovu korišćenja tehničke, konstrukcione i remontne

dokumentacije za naoružanje i vojnu opremu u Ministarstvu odbrane i Vojski Srbije kojom se propisuje način na koji se određuje prodajna cena ustupanja na koorišćenje tehničke, konstrukcione i remontne dokumentacije (akt Uprave za odbrambene tehnologije P broj 1382-3 od 06.10.2016. godine).

2. Troškovi izrade dodatne dokumentacije koja se dostavlja uz zahtev za izdavanje dozvole (*Član 19. Predloga zakona*).

Procena je da bi troškovi pripreme, izrade i dostavljanja dokumentacije za proizvođača naoružanja i vojne opreme **bez uplaćene administrativne takse za izdavanje dozvole** i uz inicijalno uvođenje sistema kvaliteta za malo preduzeće bili u visini do maksimalno 500.000 dinara po privrednom subjektu. Ova procena se bazira na osnovu dosadašnjeg iskustva i informacija dobijenih od proizvođača naoružanja i vojne opreme, koji su u prethodnom periodu aplicirali za dobijanje dozvole. Uvođenje sistema kvaliteta obezbeđuje niz dodatnih boniteta privrednom društvu, povećava mogućnost plasmana proizvoda zahtevanog nivoa kvaliteta na domaćem i inotržištu i poboljšava njihovu tržišnu poziciju.

Prema trenutno važećoj Tarifi republičkih administrativnih taksi, administrativna taksa koja bi se uplaćivala u procesu izdavanja dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme iznosi 160.350,00 dinara (Tarifni broj 214).

3. Troškovi koji bi nastali kao posledica obaveze posedovanja Elaborata o bezbednosti i zdravlju na radu, zaštiti životne sredine i zaštiti od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme (*Član 35. Predloga zakona*).

Procena je da bi troškovi pripreme i izrade Elaborata o bezbednosti i zdravlju na radu, zaštiti životne sredine i zaštiti od požara u proizvodnji naoružanja i vojne opreme iznosili oko 50.000,00 dinara, pri čemu su dokumenta koja ulaze u sadržaj elaborata definisana kao obaveza iz **drugih zakona**, odnosno prema ovom predlogu zakona u procesu izdavanja dozvole za proizvodnju utvrđuje se činjenično stanje sa aspekta posedovanja navedenih dokumenata, a što se vrednuje kao jedan od kriterijuma u postupku ocene ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole za proizvodnju.

4. Troškovi koji bi nastali kao posledica obaveze posedovanja Elaborata o postojećim i planiranim kapacitetima, tehničkoj i tehnološkoj osposobljenosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme (*Član 36. Predloga zakona*).

Procena je da bi troškovi pripreme i izrade Elaborata o postojećim i planiranim kapacitetima, tehničkoj i tehnološkoj osposobljenosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme iznosili oko 50.000,00 dinara. Prema ovom predlogu zakona u procesu izdavanja dozvole za proizvodnju utvrđuje se činjenično stanje posedovanja navedenog dokumenata, i isto se vrednuje tokom postupka ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole za proizvodnju.

Na troškove izrade predmetnog elaborata utiče niz faktora kao što su: specifičnost i obim proizvodnog programa, oblast proizvodnje naoružanja i vojne opreme kojom privredno društvo ima nameru da se bavi, obim i stanje postojeće proizvodne opreme, planirana investiciona ulaganja, veličina privrednog društva i dr.

5. Troškovi koji bi nastali kao posledica ispunjenja obaveze čuvanja overene konstrukcione i remontne dokumentacije za proizvodnju (*Član 53. Predloga zakona*).

Navedena dokumentacija iz člana 53. Predloga zakona predstavlja tajni podatak Republike Srbije i predviđeno je da se ova obaveza definiše kroz primenu mera baziranih na Uredbi o posebnim merama fizičko-tehničke zaštite tajnih podataka („Službeni glasnik RS” br. 097/11). To uključuje obezbeđenje uslova definisanih navedenom uredbom i troškovi sprovođenja će zavisi od obima i vrste dokumentacije koja se čuva. Procena je da bi osnovni troškovi obuhvatali obezbeđenje metalne kase za odvojeno čuvanje ove dokumentacije, kao i adekvatno obezbeđenje prostora, što najveći broj privrednih društava u većoj meri već poseduje.

Predmetni troškovi su na nivou oko 25.000,00 dinara pa naviše zavisno od veličine privrednog društva i obima tehničke dokumentacije koja je u vlasništvu privrednog društva ili se koristi za potrebe proizvodnje naoružanja i vojne opreme u privrednom društvu. S obzirom da je ova obaveza predviđena drugim propisima ne može se shvatiti kao direktan trošak nastao kao posledica donošenja ovog zakona.

6. Troškovi koji bi nastali kao posledica ispunjenja obaveze vođenja i trajnog čuvanja evidencije proizvedenog naoružanja i vojne opreme (*Član 57. Predloga zakona*).

S obzirom da je naoružanje i vojna oprema izuzetno senzitivna kategorija u smislu proizvodnje, proliferacije i moguće zloupotrebe, član 57. Predloga zakona obezbeđuje ključne informacije za nadležne organe u cilju prevencije i utvrđivanja zloupotreba u ovoj oblasti.

Troškovi vođenja evidencije bi bili minimalni, u smislu pravovremenog arhiviranja i sortiranja podataka iz dokumentacije koju privredno društvo koje se bavi proizvodnjom naoružanja i vojne opreme već poseduje. Pored navedenog, ova obaveza je takođe predviđena međunarodnim sporazumima i ugovorima pa se ne bi mogla shvatiti kao direktan trošak nastao kao posledica donošenja ovog zakona.

7. Troškovi koji bi nastali kao posledica ispunjenja obaveze utvrđivanja i ocenjivanja usaglašenosti sistema menadžmenta i procesa proizvodnje naoružanja i vojne opreme sa standardima i tehničkim propisima od strane nadležnog organa (*Član 59. Predloga zakona*).

Ovaj proces se u najvećoj meri već sprovodi u privrednim društvima za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, od strane nadležnog organa Ministarstva odbrane za obezbeđenje kvaliteta (Vojna kontrola kvaliteta) ili tela za ocenjivanje usaglašenosti akreditovanog od strane Akreditacionog tela Srbije.

Proces utvrđivanja i ocenjivanje usaglašenosti sistema menadžmenta i procesa sa standardima i tehničkim propisima nije obavezna ali je poželjna aktivnost.

Privredna društva koja su sprovela ovu aktivnost svrstavaju se u red onih koji su obezbedili zahtevani nivo kvaliteta sistema menadžmenta i procesa i kod kojih su jasno definisane procedure za postupanje kod konkretnih poslovnih procesa društva i sistema kao celine. Ova činjenica pomaže privrednom društvu da, sa aspekta kriterijuma za ocenu ispunjenosti uslova za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, bude bolje rangirano u pogledu roka važenja dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, te da je obezbedilo neophodne preduslove u pogledu kvaliteta na nivou menadžmenta i procesa što stvara dodatno poverenje kod kupaca i poboljšava tržišne pozicije privrednog društva.

Utvrđivanje usaglašenosti konkretnog sredstva naoružanja i vojne opreme (*Član 60. Predloga zakona*) je obavezna kategorija samo za one proizvođače naoružanja i vojne opreme koji proizvode za potrebe Ministarstva odbrane, Ministarstva unutrašnjih poslova, službi bezbednosti i drugih državnih organa i organizacija. Za ostala društva ispunjenje ovog uslova nije obavezno, ali se prilikom izdavanja dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme posebno vrednuje osvojenost proizvodnje za potrebe Ministarstva odbrane i Vojske Srbije.

Procena je da se trošak utvrđivanja usaglašenosti sistema menadžmenta i proizvodnog procesa u privrednom društvu kreće od 100.000,00 do 600.000,00 dinara zavisno od složenosti organizacije i broja zaposlenih, kao i samog standarda koji je predmet usaglašavanja, a trošak utvrđivanja usaglašenosti konkretnog sredstva naoružanja i vojne opreme u privrednom društvu (izdavanje Potvrde o kontroli usaglašenosti) se kreće oko 0,45% od vrednosti ugovora.

Na nivou Ministarstva odbrane usvojen je dokument pod nazivom Pravila sertifikacije (VKK-3-01-PS-01 izdanje 6) sa pregledom delatnosti za koje Vojna kontrola kvaliteta može da vrši sertifikaciju menadžmenta sistema kvaliteta u skladu sa Sertifikatom o akreditaciji izdatim od Akreditacionog tela Srbije. Predmetnim dokumentom je definisano da cena sertifikacije sadrži dva dela:

- fiksni za podnošenje, razmatranje i prihvatanje zahteva za sertifikaciju i
- varijabilni što zavisi od veličine organizacije i predmeta sertifikacije.

Cena sertifikacije se utvrđuje na osnovu cenovnika Vojne kontrole kvaliteta SMR MO, VKK-1-06-IN-01-OB-05.

Da li su pozitivne posledice donošenja Zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti

Pozitivne posledice donošenja ovog zakona su takve da doprinose efikasnijoj organizaciji i funkcionisanju pravnih lica koja se bave proizvodnjom naoružanja i vojne opreme, ministarstva nadležnog za poslove odbrane i Vojske Srbije, ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove i drugih državnih organa i organizacija čiji delokrug rada je direktno ili indirektno povezan sa oblašću proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme i ne zahtevaju dodatna sredstva niti troškove u budžetu Republike Srbije.

Koristi koje pravna lica koja se bave proizvodnjom i prometom naoružanja i vojne opreme imaju od primene novopredloženih rešenja su sledeće:

- proizvodnja naoružanja i vojne opreme je svrstana u delatnost od strateškog interesa što daje mogućnost opremanja kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme mašinama i opremom u skladu sa odbrambenim potrebama i zaštitu tih kapaciteta od prinudnog izvršenja.
- upis privrednog društva koje je dobilo dozvolu za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u Registar proizvođača koji se vodi u elektronskom obliku i koji je javno dostupan obezbeđuje veću vidljivost društva sa aspekta mogućnosti za plasiranje proizvoda koji se svrstavaju u grupu naoružanja i vojne opreme kako na domaćem tako i na inostranom tržištu.
- razvoj kapaciteta proizvođača naoružanja i vojne opreme koji su svrstani u Grupaciju odbrambena industrija Srbije kroz Program razvoja kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i indirektan razvoj kooperanata

i ostalih proizvođača naoružanja i vojne opreme. Deo izvora finansiranja Programa razvoja kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme obezbeđuje se iz sredstava Republika Srbija.

- za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u ratnom i vanrednom stanju obezbeđuju se potrebne ratne materijalne rezerve, pri čemu se sredstva za finansiranje ovih rezervi obezbeđuju iz budžeta Republike Srbije. Ova sredstva predstavljaju značajan izvor sirovina i repromaterijala u slučaju prekida lanaca snabdevanja strateških sirovima.
- podizanje kvaliteta procesa proizvodnje i proizvoda kroz primenu mera definisanih zakonom, što direktno utiče na povećanje kredibiliteta kako proizvođača naoružanja i vojne opreme, tako i Republike Srbije prema ino-partnerima.
- obavljanje proizvodnje naoružanja i vojne opreme uz obezbeđenje odgovarajuće dozvole koju izdaje nadležni državni organ, svrstava privredno društvo u povoljniju poziciju u odnosu na ostala privredna društva, jer je oblast proizvodnje profitabilna grana u svetskim okvirima i najveći broj tehnologija u ovoj oblasti prednjači u odnosu na druge (civilne) tehnologije. Procena je da Republika Srbija kroz proizvodnju sredstava naoružanja i vojne opreme ostvaruje visok nivo deviznog priliva (izvoz/uvoz) koji se kreće u opsegu od 2,2 do čak 10,0 u zavisnosti od vrste i sofisticiranosti sredstava.
- mogućnost prodaje udela stranim investitorima koji poslednjih godina iskazuju interes kako za domaću odbrambenu industriju, tako i za uspostavljanje novih kapaciteta te namene u Republici Srbiji.
- uvođenjem naoružanja i vojne opreme u naoružanje Vojske Srbije proizvođači naoružanja i vojne opreme obezbeđuju sredstva kroz isporuku naoružanja i vojne opreme Vojsci Srbije i istovremeno dobijaju značajne reference kod potencijalnih ino-kupaca.

Procena je da će svako pravno lice koje želi da se bavi proizvodnjom i prometom naoružanja i vojne opreme u ukupnom ostvariti višestruku korist u odnosu na ukupne troškove u procesu pribavljanja, održanja i produženja dozvole. Ovo je potkrepljeno činjenicom da se broj zahteva za izdavanje/produženje dozvole konstantno povećava, kao i da je vrlo mali broj subjekata koji su odustali od daljeg produženja jednom dobijene dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

S druge strane, sredstva ostvarena kroz naplatu takse za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme predstavljaju potencijal kojim se stvaraju pretpostavke za podizanje administrativnih i tehničkih kapaciteta resornog ministarstva, veći procesni kapacitet i stvaranje pretpostavki za sveobuhvatniji nastup na ino-tržišta.

Da li se Zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija

Ovim zakonom se podstiče stvaranje novih privrednih društava na tržištu u oblasti proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme, privrednih društava koja pružaju kooperantske usluge u predmetnoj oblasti, pravnih i fizičkih lica koji će vršiti usluge u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme i centara tehnološke kompetitivnosti čija uloga će biti jačanje bazičnih tehnologija u saradnji sa tehničkim fakultetima i institutima u cilju ispunjenja zahteva koje definišu odbrambene tehnologije. Istovremeno, razvojem odbrambenih tehnologija i proizvoda iz kategorije naoružanja i vojne opreme podstiče se transfer stečenih znanja i inovativnog potencijala na produkciju novih rešenja u civilnom sektoru.

Iako se na nivou Evropske unije odbrambena tehnološka i industrijska baza, kao oblast od vitalnog nacionalnog značaja, može izuzeti iz primene mnogih ograničenja koja se odnose na ostale industrijske grane, pa tako i po pitanju konkurentnosti, ovim Predlogom Zakona se u određenoj meri neposredno utiče na podizanje konkurentnosti u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme kroz mehanizme uspostavljanja strogih kriterijuma za dobijanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, čime se direktno podiže kvalitet i održivost tehnološke i industrijske baze odbrambene industrije i njen kredibilitet na domaćem i ino-tržištu. Predlogom zakona su proširene mogućnosti za strana ulaganja u ovom industrijskom sektoru i stvoren potencijalni ambijent da se više društava, bez obzira na strukturu kapitala i vlasništvo (domaće ili strano), bave proizvodnjom u istoj ili sličnoj oblasti, što nedvosmisleno podstiče njihovu međusobnu konkurenciju. Novim zakonom se posebno potencira jačanje kapaciteta malih i srednjih preduzeća, čiji inovativni potencijal je u većem procentu zastupljen u kadrovskoj strukturi i koji predstavlja značajan oslonac velikim privrednim društvima koji pripadaju Grupaciji odbrambena industrija Srbije.

Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o Zakonu

Svi pripadnici Ministarstva odbrane i Vojske Srbije i sve zainteresovane strane izvan ovih struktura imali su priliku da se izjasne o Predlogu zakona o proizvodnji naoružanja i vojne opreme.

Važno je naglasiti da su u toku izrade Predloga zakona, koji je sačinila Radna grupa sastavljena od predstavnika Ministarstva odbrane i Vojske Srbije, aktivno učešće uzeli i članovi Zajedničkog tela za praćenje i unapređenje propisa iz oblasti proizvodnje, prometa, uvoza i izvoza kontrolisane robe sastavljenog od predstavnika Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija, Ministarstva spoljnih poslova, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva pravde, Ministarstva odbrane, Ministarstva finansija – Uprave carina i Bezbednosno-informativne agencije, konstituisanog u cilju pripreme izmena propisa iz oblasti spoljnotrgovinskog poslovanja naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostruke namene, odnosno proizvodnje i prometa kontrolisane robe.

Pored pomenutih, posebno je realizovana aktivnost na usaglašavanju sadržaja teksta Predloga zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme sa rukovodstvom i sindikalnim organizacijama iz privrednih društava Odbrambene industrije Srbije.

Prva javna rasprava o Predlogu zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme sprovedena je u toku 2015. godine. Odbor za privredu i finansije Vlade Republike Srbije je Zaključkom: 05 Broj: 011-2012/2015 od 25. februara 2015. godine odredio sprovođenje javne rasprave i usvojio Program javne rasprave o Predlogu zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme, u skladu sa kojim je Ministarstvo odbrane u saradnji sa Privrednom komorom Srbije sprovedo javnu raspravu.

Javna rasprava o Predlogu zakona sprovedena je u periodu od 2. do 23. marta 2015. godine, a u okviru javne rasprave održana je prezentacija i rasprava o Predlogu zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme 6. marta 2015. godine u prostorijama Privredne komore Srbije.

Tokom javne rasprave sva zainteresovana lica i institucije su imale priliku da se upoznaju sa sadržajem Predloga zakona, na samoj prezentaciji i raspravi u Privrednoj komori Srbije, preko sajta Ministarstva odbrane: www.mod.gov.rs i Portala e-Uprave gde je Predlog zakona bio objavljen i da daju svoje primedbe, sugestije i mišljenja u cilju otklanjanja problema uočenih u praktičnoj primeni postojećeg Zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme, te sveukupnog unapređenja i usaglašavanja propisa u oblasti proizvodnje, prometa, uvoza i izvoza kontrolisane robe.

Pored navedenog, Ministarstvo odbrane je održalo više konsultativnih sastanaka sa Poverenikom za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o личности i tom prilikom je postignut visok nivo usaglašenosti stavova po najvećem broju datih sugestija i predloga.

Posle sprovedene javne rasprave Ministarstvo odbrane je realizovalo sastanak i sa predstavnicima Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji i Centra za istraživanje javnih politika. U otvorenom dijalogu sve strane su se složile sa značajem uspostavljanja jakog normativno-pravnog okvira koji uređuje oblast proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme i potrebom stalnog unapređenja kroz uključivanje šireg kruga organizacija i pojedinaca iz civilnog sektora zainteresovanih za ovu problematiku. Angažovanjem Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji i Centra za istraživanje javnih politika dat je doprinos procesu daljeg unapređenja oblasti proizvodnje, unutrašnjeg prometa i transporta naoružanja i vojne opreme kroz iznalaženje najboljih i za praksu primenjivih rešenja, a niz korisnih sugestija i predloga ugrađen je u tekst Predloga zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme. Zaključeno je takođe da postoji potreba da se nastavi zajednička saradnja u fazi usaglašavanja Predloga zakona sa resornim ministarstvima i kasnijoj pripremi Predloga zakona u toku skupštinske procedure, sve u cilju stvaranja što povoljnijeg ambijenta za njegovu implementaciju nakon usvajanja.

Ministarstvo odbrane je analiziralo sve dobijene primedbe, predloge i sugestije dobijene od učesnika u javnoj raspravi, od nezavisnih institucija, pojedinaca i organizacija iz civilnog sektora i izradilo izmenjeni tekst Predloga zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme, izmenjeno obrazloženje Predloga zakona i Izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi o Predlogu zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme.

Ministarstvo odbrane je takođe, u direktnom kontaktu sa nadležnim licima iz Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo, izvršilo usaglašavanje stavova po pitanju teksta Predloga zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme. Na osnovu preporuka tog Sekretarijata još jednom su u saradnji sa Ministarstvom finansija i Ministarstvom privrede preispitane odredbe Predloga zakona koje se odnose na način i postupak privatizacije društvenog kapitala u privrednim društvima iz Grupacije Odbrambena industrija Srbije i odredbe koje se odnose na strana ulaganja i pored činjenice da ova ministarstva nisu imala primedbe u prethodnom međuresornom usaglašavanju. Shodno datim sugestijama, Ministarstvo odbrane je u ponovljenoj proceduri pribavilo pozitivan stav Ministarstva finansija, a sa Ministarstvom privrede (Sektor za privatizaciju i stečaj) obavljene su dodatne konsultacije u delu koji se odnosi na postupak privatizacije proizvođača naoružanja i vojne opreme i način preuzimanja vlasničkih prava na društvenom kapitalu. Nakon konsultacija izrađen je korigovani tekst predmetnog propisa.

Izvršeno je usaglašavanje predloženih rešenja u Predlogu Zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme sa usvojenim izmenama i dopunama Zakona o privatizaciji i Zakona o ulaganjima.

Izbori na nivou RS i prekid rada Narodne skupštine u prvoj polovini 2016. godine uticali su da se cela procedura usvajanja Predloga zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme ponovi. Nakon formiranja nove Vlade i usaglašavanja spornih članova Predloga zakona sa Ministarstvom privrede, pokrenuta je aktivnost na ponovljenom postupku javne rasprave.

Shodno tome, u ponovljenom postupku Odbor za privredu i finansije Vlade Republike Srbije doneo je Zaključak 05 Broj 011-8772/2016-1 od 23.09.2016. godine kojim se određuje sprovođenje javne rasprave o Predlogu zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i utvrđuje Program javne rasprave o predlogu zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme.

Programom javne rasprave je previđeno da Ministarstvo odbrane sprovede javnu raspravu na način da se tekst Predloga zakona postavi na internet prezentaciji Ministarstva odbrane: www.mod.gov.rs i na portalu e-uprave što je i učinjeno.

Javna rasprava o Predlogu zakona sprovedena je u periodu od 26.09.2016. godine do 16.10.2016. godine.

Predlozi, sugestije i primedbe na tekst Predloga zakona dostavljeni su putem pošte i elektronskim putem, a odnosile su se najvećim delom na zahtev da se preciznije i potpunije definišu pojedini pojmovi, da se produži vremenski period važenja dozvole za proizvodnju za privredna društva iz Grupacije Odbrambena industrija Srbije, da se u okviru pojma promet i transport obuhvati promet i transport izvan zemlje, da se u zakonu koristi termin „Bezbednost i zdravlje na radu“, da se preciznije definiše pojam „Posebna organizacija u skladu sa unutrašnjim aktima tih organa i organizacija“, „Gubitak proizvodne sposobnosti“ i „Eksterni faktor“.

Radna grupa za izradu Predloga zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme razmotrila je sve pisane primedbe i predloge koji su Ministarstvu odbrane dostavljeni u toku javne rasprave i iste postavila na internet prezentaciji Ministarstva odbrane: www.mod.gov.rs i na portalu e-uprave.

Nakon toga, u decembru 2016. godine i prvom kvartalu 2017. godine u postupku međuresornog usaglašavanja pribavljeni su stavovi i mišljenje na tekst Predloga zakona sledećih organa državne uprave:

- Ministarstvo spoljnih poslova (*nema primedbe*),
- Ministarstvo unutrašnjih poslova (*nema primedbe*),
- Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija (*dalo primedbe*),
- Ministarstvo privrede (*dalo primedbe*),
- Ministarstvo finansija (*dalo primedbe*),
- Ministarstvo pravde (*dalo primedbe*),
- Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave (*dalo primedbe*),
- Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja (*dalo primedbe*),
- Republički sekretarijat za zakonodavstvo (*dao usmerenja*),
- Republički sekretarijat za javne politike (*dao sugestije*),
- Kancelarija za evropske integracije Vlade Republike Srbije (*nema primedbe*),

U tekst Predloga zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme ugrađene su dobijene primedbe i sugestije i formiran konačan tekst Predloga zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme i Obrazloženja uz isti.

Koje će se mere tokom primene Zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem Zakona namerava

Radi sprovođenja ovog zakona doneće se odgovarajući propisi za njegovo izvršenje i preduzeće se neophodne organizacione i tehničke mere.

Zakonom je predviđeno donošenje više podzakonskih akata kojima se propisuje:

- Način upisa i vođenja Registra pravnih lica ovlašćenih za obavljanje poslova proizvodnje naoružanja i vojne opreme (*nadležnost Ministarstva odbrane*);
- Utvrđivanje kriterijuma za ocenu ispunjenosti uslova za proizvodnju naoružanja i vojne opreme (*nadležnost Ministarstva odbrane*);
- Način izdavanja i izgled obrasca dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i način vođenja Evidencije o izdatim i oduzetim dozvolama za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, odbijenim zahtevima za izdavanje dozvole i izvršenom nadzoru (*nadležnost Ministarstva odbrane*);
- Uslove i način formiranja, pripadnost, način upravljanja i druga pitanja od značaja za rad i funkcionisanje Grupacije Odbrambene industrije Srbije (*Vlada RS na predlog Ministarstva odbrane*);
- Način utvrđivanja i ocenjivanja usaglašenosti sistema menadžmenta, procesa proizvodnje naoružanja i vojne opreme i izrađenog naoružanja i vojne opreme (*nadležnost Ministarstva odbrane*);
- Način izdavanja odobrenja za transport naoružanja i vojne opreme (*nadležnost Ministarstva unutrašnjih poslova*).

Vlada i drugi organi državne uprave će u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonska akta za njegovo sprovođenje.

Po donošenju akta kojim se uređuje način upisa i vođenja Registra pravnih lica ovlašćenih za obavljanje poslova proizvodnje naoružanja i vojne opreme stvoriće se mogućnost za vođenje Registra u elektronskom obliku, a podaci u njemu će biti javno dostupni preko internet stranice Ministarstva odbrane.

Pravno lice koje poseduju dozvolu za proizvodnju naoružanja i vojne opreme dobijenu po starom zakonu, u obavezi je da uskladi svoja opšta akta sa odredbama novog zakona i u propisanom roku od devet meseci od dana stupanja na snagu zakona podnese zahtev za izdavanje dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u skladu sa članom 19. zakona.

Pravno lice koje poseduju dozvolu za proizvodnju naoružanja i vojne opreme dobijenu po starom zakonu, koje u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona ne uskladi svoja opšta akta i ne pribavi dozvolu za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u skladu sa odredbama novog zakona, prestaju da važe prava iz pojedinačnih akata kojim je odobreno obavljanje delatnosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

Za sprovođenje ovog zakona nadležna je Uprava za odbrambene tehnologije Sektora za materijalne resurse Ministarstva odbrane, uz pomoć ostalih relevantnih subjekata Ministarstva odbrane i Vojske Srbije.

Proces izdavanja dozvole uključuje sledeće subjekte:

- *Uprava za odbrambene tehnologije* - nosilac aktivnosti oko izdavanja dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme,

- *Vojnobezbednosna agencija* - daje svoje mišljenje o privrednom subjektu sa bezbednosnog aspekta i odgovorna je, u okviru svojih nadležnosti, za adekvatnu bezbednosnu proveru lica,
- *Vojnotehnički institut* – daje predstavnika stručne komisije za vršenje nadzora, koji ceni stanje privrednog društva sa aspekta kapaciteta za istraživanje i razvoj,
- *Vojska Srbije* – daje predstavnika stručne komisije za vršenje nadzora, koji ceni stanje privrednog društva sa aspekta mogućnosti privrednog društva da zadovolji taktičko-tehničke zahteve Vojske Srbije za obezbeđenjem naoružanja i vojne opreme i usaglašenosti proizvedenog naoružanja i vojne opreme sa zahtevima kvaliteta,
- *Vojna kontrola kvaliteta* – daje predstavnika stručne komisije za vršenje nadzora, koji ceni stanje privrednog društva sa aspekta utvrđivanja i ocenjivanja usaglašenosti sa standardima i tehničkim propisima sistema menadžmenta, procesa i proizvedenog naoružanja i vojne opreme,
- *Ministarstvo unutrašnjih poslova* – daje predstavnika stručne komisije za vršenje nadzora, koji ceni stanje privrednog društva sa aspekta ispunjenosti uslova za proizvodnju proizvoda koji spadaju u kategoriju oružja shodno Zakonu o oružju i municiji.

Prema izveštaju komisije i vrednovanju kriterijuma, a nakon pozitivnog stava Vojnobezbednosne agencije, priprema se nacrt dozvole za potpis ministra odbrane. Nakon potpisivanja, dozvola se izdaje pravnom licu koje se evidentira u Registar proizvođača naoružanja i vojne opreme. Sve ove aktivnosti se u većoj meri već vrše u okviru redovnog poslovanja navedenih organizacionih jedinica MO, tako da nema posebnih (novih) finansijskih izdataka po osnovu primene novog zakona u odnosu na postojeće.

Sam Registar proizvođača nije posebno zahtevan u smislu potrebnih dodatnih tehničko-tehnoloških kapaciteta i isti će izraditi nadležna organizaciona jedinica iz sastava Vojske Srbije (Uprava za telekomunikacije i informatiku - Centar za komandne informacione sisteme i podršku) u okviru redovnih planiranih zadataka, a prema zahtevu Uprave za odbrambene tehnologije.

Za sprovođenje ovog zakona planirano je određivanje jednog lica na nivou Uprave za odbrambene tehnologije, koje će se baviti poslom praćenja i izdavanja dozvola za proizvodnju naoružanja i vojne opreme (što već postoji u formaciji Uprave za odbrambene tehnologije Sektora za materijalne resurse Ministarstva odbrane), kao i zapošljavanje dodatnog lica, koje će biti administrator svih baza podataka o proizvođačima naoružanja i vojne opreme prema sledećem:

- Evidencija o izdatim i oduzetim dozvolama za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, odbijenim zahtevima za izdavanje dozvole i izvršenom nadzoru,
- Pregled naoružanja i vojne opreme koje se proizvodi kod proizvođača naoružanja i vojne opreme,
- Pregled tehničke dokumentacije za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i svojina nad istom,
- Predlog proizvodnog programa za period od 5 godina,
- Pregled ugovora o izvozu i uvozu naoružanja i vojne opreme,

- Finansijski pokazatelji o poslovanju proizvođača naoružanja i vojne opreme u periodu prethodne tri godine,
- Pregled unutrašnjih organizacionih jedinica, broj i struktura zaposlenih,
- Pregled dokumentacije o sposobnosti za obezbeđenje kvaliteta naoružanja i vojne opreme,
- Evidencija o kapacitetima za proizvodnju naoružanja i vojne opreme,
- Pregled planova izgradnje objekata, laboratorija i posebno uređenih prostora namenjenih za istraživanje, razvoj, ispitivanje, izradu i remont naoružanja i vojne opreme,
- Pregled planova pribavljanja specijalnih alata i pribora, proizvodne, merne i druge opreme i tehničke dokumentacije za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u miru, ratnom i vanrednom stanju,
- Pregled planova izgradnje magacina za čuvanje i skladištenje proizvedenog naoružanja i vojne opreme, repromaterijala, sirovina i eksplozivnih i zapaljivih materija.

Međuinstitucionalna saradnja na nivou Ministarstva odbrane po pitanju sprovođenja zakona je već uspostavljena i ista predstavlja ustaljen proces prema postojećem zakonu. Novi zakon neće doneti bitnije izmene u saradnji na nivou Ministarstva odbrane.

Međuinstitucionalna saradnja na nivou Republike Srbije po pitanju sprovođenja zakona u delu koji se odnosi na strana ulaganja uspostaviće se na bazi inicijative i dostavljanja upita od strane Ministarstva odbrane ostalim nadležnim organima i pribavljanje stavova i mišljenja resornih ministarstava u cilju pripreme i donošenje odluke Vlade o prihvatanju ili odbijanju zahteva stranog ulagača (*čl. 12. i 13. Predloga zakona*).

Međuinstitucionalna saradnja na nivou Republike Srbije po pitanju privatizacije državnog kapitala kod proizvođača naoružanja i vojne opreme se sprovodi preko resornog ministarstva (Ministarstvo privrede), pri čemu se Ministarstvo odbrane pojavljuje kao subjekat koji upućuje predlog Vladi. Vlada inicijativu za pokretanje postupka privatizacije dostavlja Ministarstvu privrede na dalju realizaciju u skladu sa Zakonom o privatizaciji.

Isto tako, Predlogom zakona je predviđena privatizacija društvenog kapitala kod proizvođača koji pripadaju Grupaciji Odbrambena industrija Srbije podržavljenjem (*član 44. Predloga zakona*), odnosno da Vlada donese akt kojim će Republika Srbija preuzeti vlasnička prava na društvenom kapitalu, uz obavezu da obezbedi sredstva za unapređenje kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u privrednim društvima koja pripadaju Grupaciji Odbrambena industrija Srbije, u skladu sa Programom razvoja kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, minimalno u visini procenjene vrednosti društvenog kapitala. Tačna ukupna vrednost ovih sredstava se može utvrditi tek nakon izvršenog popisa i procene fer tržišne vrednosti celokupne imovine, obaveza i kapitala sa stanjem na dan 31. decembar prethodne poslovne godine, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i međunarodnim računovodstvenim standardima. S obzirom da je u toku proces konverzije potraživanja u kapital poverilaca u privrednim društvima iz Grupacije Odbrambena industrija Srbije, očekuje se smanjenje zastupljenosti društvenog kapitala u odnosu na ukupan kapital. Trenutna ukupna vrednost upisanog društvenog kapitala u 7 privrednih društava odbrambene industrije koja posluju sa većinskim državnim/društvenim kapitalom iznosi oko 54,24 miliona evra.

Vlada R. Srbije je dana 04. maja 2017. godine za pet od sedam navedenih društava usvojila pojedinačne zaključke, kojima se odobravaju beskamratne pozajmice u 2017. godini u ukupnom iznosu od oko 23,61 milion EUR za realizaciju investicionih projekata. Realizacijom investicija iz opredeljenih sredstava stvaraju se uslovi za konverziju dela tih sredstava u kapital Republike Srbije u privrednim društvima OIS, shodno članu 44. Predloga zakona. Radi se o delu iznosa pozajmica iz 2017. godine u ukupnoj vrednosti od 20,8 miliona EUR (Milan Blagojević – namenska – 4,41 milion EUR, Prvi partizan Užice – 3.97 miliona EUR, PPT – namenska – 0,69 miliona EUR, Kompanija Sloboda – 2 miliona EUR i Zastava oružje – 9,7 miliona EUR) koja bi se mogla upotrebiti za preuzimanje vlasničkih prava nad društvenim kapitalom. Sredstva iz pozajmice preko iznosa vrednosti društvenog kapitala bi mogla biti predmet dokapitalizacije čime se povećava učešće Republike Srbije u kapitalu. Realizacijom na predloženi način društveni kapital bi ostao zastupljen u pet privrednih društva u ukupnoj vrednosti od 33,3 miliona EUR. Preuzimanje tog dela društvenog kapitala bi se moglo namiriti dodatnim ulaganjima R. Srbije u periodu od 2018. do 2020. godine (dinamikom od oko 11,1 milion EUR godišnje). Pregled strukture društvenog kapitala u privrednim društvima OIS sa dinamikom investicionih ulaganja R. Srbije u narednom trogodišnjem periodu prikazan je sledećom tabelom:

Naziv privrednog društva	Vrednost kapitala RSD (CRHOV i APR) na dan 23.04.2017.	Vrednost društvenog kapitala na dan 23.04.2017.			Ulaganja R. Srbije u 2017. godini prema zaključcima Vlade od 04.05.2017. g.		Vrednost društvenog kapitala nakon konverzije investicionih pozajmica iz 2017. godine koji bi se namirio dodatnim investicijama u periodu 2018.-2020. godine	
		%	RSD	EUR (123,19)	RSD	EUR (123,19)	RSD	EUR (123,19)
HK Krušik	2.507.657.831	19,5 8%	490.999.403	3.985.708	0	0	490.999.403	3.985.708
Milan Blagojević - namenska	3.234.675.015	28,4 6%	920.588.509	7.472.916	543.331.600	4.410.560	377.256.909	3.062.399
Prva iskra - namenska proiz.	953.344.120	34,4 4%	328.331.715	2.665.246	0	0	328.331.715	2.665.246
Prvi partizan	2.159.309.942	22,6 5%	489.083.702	3.970.157	492.755.200	4.000.000	0	0
PPT- namenska	123.495.908	68,7 3%	84.878.738	689.007	431.160.800	3.500.000	0	0
Kompanija Sloboda	5.345.927.000	39,9 1%	2.133.559.466	17.319.259	246.377.600	2.000.000	1.887.181.866	15.319.278
Zastava- oružje	9.076.412.728	24,6 2%	2.234.612.814	18.139.563	1.194.931.400	9.700.000	1.039.681.414	8.439.658
UKUPNO	23.400.822.544	0,00 %	6.682.054.346	54.241.857	2.908.556.600	23.610.560	4.123.451.307	33.472.289

Obzirom da je većina od navedenih privrednih društava u prethodnom peirodu ostvarila značajne rezultate poslovanja i vršila značajna ulaganja sopstvenim

sredstvima u razvoj proizvodnih kapaciteta, kao i da procena vrednosti kapitala, imovine i obaveza nije rađena u skorijem periodu, očekivanja su da je realna vrednost kapitala društava za oko 20% veća od upisane, odnosno da bi nakon nove realne procene vrednosti kapitala vrednost društvenog kapitala bila veća za taj procenat (procena je da bi društveni kapital vredeo oko 8 milijardi dinara ili oko 65 miliona EUR).

U skladu sa navedenim očekivanjima, nakon preuzimanja vlasničkih prava na društvenom kapitalu po osnovu investicija od 23,6 miliona EUR iz 2017. godine, vrednost dela društvenog kapitala bi iznosila oko 44,1 milion EUR, što bi se moglo namiriti dodatnim ulaganjima R. Srbije u periodu od 2018. do 2021. godine (dinamikom od 10-11 miliona EUR godišnje u periodu od 4 godine). Pregled strukture društvenog kapitala u privrednim društvima OIS nakon realne procene vrednosti (očekivano povećanje od 20%) sa dinamikom investicionih ulaganja R. Srbije u narednom četvorogodišnjem periodu prikazan je sledećom tabelom:

Naziv privrednog društva	Procenjena realna vrednost kapitala (+20% u odnosu na sadašnju) RSD	Procenjena realna vrednost društvenog kapitala			Ulaganja R. Srbije u 2017. godini prema zaključcima Vlade od 04.05.2017. g.		Vrednost društvenog kapitala nakon konverzije investicionih pozajmica iz 2017. godine koji bi se namirio dodatnim investicijama u periodu 2018.-2021. godine	
		%	RSD	EUR (123,19)	RSD	EUR (123,19)	RSD	EUR (123,19)
HK Krušik	3.009.189.397	19,5 8%	589.199.284	4.782.850	0	0	589.199.284	4.782.850
Milan Blagojević - namenska	3.881.610.018	28,4 6%	1.104.706.211	8.967.499	543.331.600	4.410.560	561.374.611	4.556.982
Prva iskra - namenska proiz.	1.144.012.944	34,4 4%	393.998.058	3.198.296	0	0	393.998.058	3.198.296
Prvi partizan	2.591.171.930	22,6 5%	586.900.442	4.764.189	492.755.200	4.000.000	94.145.242	764.228
PPT- namenska	148.195.090	68,7 3%	101.854.485	826.808	431.160.800	3.500.000	0	0
Kompanija Sloboda	6.415.112.400	39,9 1%	2.560.271.359	20.783.110	246.377.600	2.000.000	2.313.893.759	18.783.130
Zastava-oružje	10.891.695.274	24,6 2%	2.681.535.376	21.767.476	1.194.931.400	9.700.000	1.486.603.976	12.067.570
UKUPNO	28.080.987.053	0,00 %	8.018.465.216	65.090.228	2.908.556.600	23.610.560	5.439.214.930	44.153.056

Kod privrednog društva Zastava-oružje nakon nove procene, konverzije sadašnjih potraživanja i umanjenja osnovnog kapitala za neto-gubitke kumulirane u prethodnom periodu očekivanja su da će vrednost društvenog kapitala biti značajno niža od navedene u tabeli.

Privatizacija društvenog kapitala kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji ne pripada Grupaciji se rešava na način da Ministarstvo odbrane dostavlja

Ministarstvu privrede inicijativu za privatizaciju društvenog kapitala kod te kategorije proizvođača u roku od 18 meseci.

Na osnovu dobijene inicijative, Ministarstvo privrede sprovodi postupak privatizacije društvenog kapitala kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji ne pripada Grupaciji u skladu sa odredbama Zakona o privatizaciji.

Ukoliko se inicijativa za privatizaciju društvenog kapitala kod proizvođača naoružanja i vojne opreme koji ne pripada Grupaciji ne pokrene u roku od 18 meseci društveni kapital se prenosi na Akcionarski fond.

Nosilac pripreme akta Vlade kojim se formira Grupacija Odbrambena industrija Srbije je Ministarstvo odbrane. Takođe, Ministarstvo odbrane je nosilac pripreme Predloga programa razvoja kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme koji pripadaju Grupaciji Odbrambena industrija Srbije i Programa razvoja odbrambene tehnološke i industrijske baze Republike Srbije. U pripremi akta Vlade i predloga programa Ministarstvo odbrane pribavlja mišljenja Ministarstva privrede i Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.

U inicijalnom periodu Grupacija Odbrambene industrije Srbije neće imati status pravnog lica. Intencija je da se, u početnoj fazi, za privredna društva koja posluju sa većinskim državnim kapitalom, obezbedi manjinsko strano ulaganje, dugoročna konsolidacija uz postepenu dokapitalizaciju, jačanje tehnološke i materijalne baze i smanjenje državnog kapitala u skladu sa zrelošću organizacije. U kasnijim fazama težiće se postepenom formiranju čvršće upravne strukture i udruživanju kapaciteta na interesnoj osnovi kako bi se kroz korporativno delovanje stvorili kapaciteti sposobni da proizvode i finalizuju složene sisteme što će omogućiti uključivanje velikog broja domaćih kooperanata i smanjenje tehnološke zavisnosti od uvoza.

Programom razvoja kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme koji pripadaju Grupaciji Odbrambena industrija Srbije definisali bi se investicioni projekti koji treba da obezbede razvoj i proizvodnju finalnih proizvoda od strateškog interesa za sistem odbrane, povećaju izvozni potencijal Republike Srbije i spreče dupliranje proizvodnih kapaciteta proizvođača naoružanja i vojne opreme u većinskom državnom vlasništvu.

Programom razvoja odbrambene tehnološke i industrijske baze Republike Srbije treba da se izrade tehnološke mape posедуjućih i nedostajućih odbrambenih tehnologija, kao i potrebe za bazičnim tehnologijama neophodnim za uspostavljanje i dalji razvoj odbrambenih tehnologija.

Mere za praćenje ostvarivanja zacrtanih ciljeva će sprovoditi Ministarstvo odbrane kroz analize baza podataka o kapacitetima i podataka o poslovanju, vrednosti proizvodnje i vrednosti izvoza naoružanja i vojne opreme, a radi utvrđivanja stepena dostizanja zacrtanog cilja unapređenja industrijske i tehnološke baze odbrambene industrije kao visokoprofitabilnog segmenta u Republici Srbiji.

I Z J A V A

O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo odbrane

2. Naziv propisa

PREDLOG ZAKONA O PROIZVODNJI I PROMETU NAORUŽANJA I VOJNE OPREME

DRAFT OF THE LAW ON PRODUCTION AND TRADE OF ARMAMENT

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane ("Službeni glasnik RS", broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

- a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa
/
- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma
/
- v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma
/
- g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma
/
- d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

PREDLOG ZAKONA O PROIZVODNJI I PROMETU NAORUŽANJA I VOJNE OPREME NIJE PREDVIĐEN NACIONALNIM PROGRAMOM ZA INTEGRACIJU REPUBLIKE SRBIJE U EVROPSKU UNIJU.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

- a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima
/
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima
/
- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima
/
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost
/
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije
/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

NE POSTOJE ODGOVARAJUĆI PROPISI EVROPSKE UNIJE SA KOJIMA JE POTREBNO OBEZBEDITI USKLAĐENOST

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

/

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

/